

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych
dla powiatu
siedleckiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla Ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	14
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	15
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie siedleckim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów powiatu siedleckiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych.....	18
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	18
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	19
III. Analiza świadczonych usług społecznych	26
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu siedleckiego	34
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	34
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	36
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie siedleckim.....	60
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	60
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	62
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	63
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	66

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	69
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu	70
Spis tabel	72
Spis wykresów	73

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

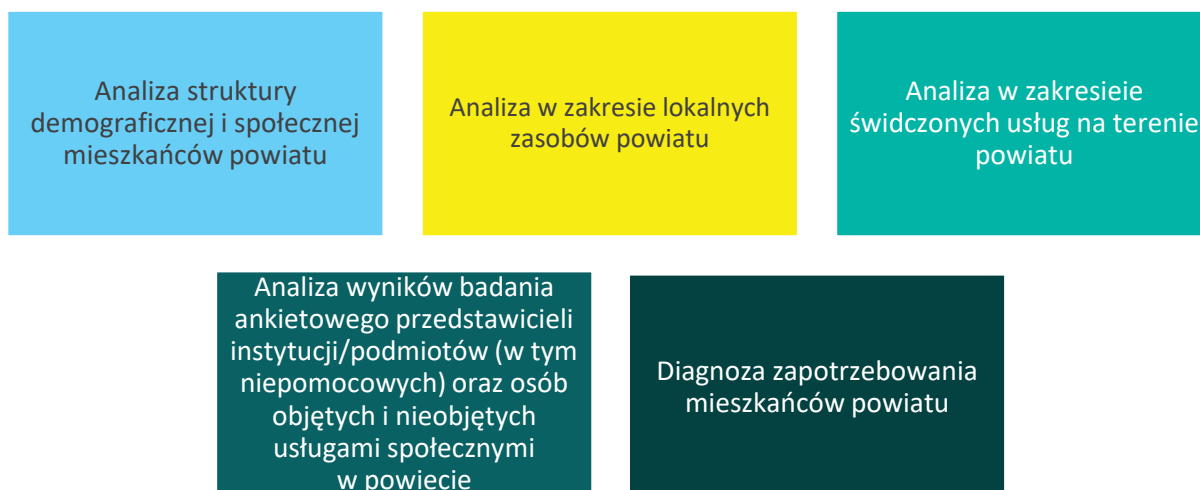
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu siedleckiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie siedleckim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat siedlecki zamieszkiwało na koniec 2023 roku 80 441 osób, z czego 40 156 stanowiły kobiety, a 40 285 mężczyźni. Spośród ogółu ludności, 17 123 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 46 957 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, zaś 16 361 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie siedleckim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 276, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Na terenie powiatu funkcjonowały również 134 Koła Gospodyń Wiejskich, 2 spółdzielnie socjalne oraz 2 warsztaty terapii zajęciowej.

W powiecie siedleckim funkcjonowało 16 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym: 1 PCPR, 13 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu działały także lokalne i powiatowe placówki wsparcia, takie jak: Dzielne domy senior +, uniwersytet trzeciego wieku, Kluby seniora (w tym Kluby senior+), placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego i 2 świetlice środowiskowe.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 13 bibliotek, ośrodków kultury, placówki służby zdrowia.

W 2023 roku gminy powiatu siedleckiego dysponowały 105 mieszkaniami komunalnymi, w tym 20 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 24 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 3 osoby.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie siedleckim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 274 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie finansowej otrzymało 967 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0-17.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku należy wymienić:

- ubóstwo, które dotknęło 824 rodziny
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 527 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 484 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 332 rodzin
- potrzebę ochrony macierzyństwa, która dotyczyła 281 rodzin, w tym 196 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku PCPR powiatu siedleckiego przeprowadził 2 wywiady środowiskowe, które objęły 2 rodziny, liczące łącznie 2 osoby.

W 2023 roku OPS-y z powiatu siedleckiego przeprowadziły 2 432 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 642 rodziny, liczące łącznie 4 227 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 515 rodzin, w których mieszkały łącznie 3 779 osoby. W tym samym roku zawarto 15 kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu siedleckiego liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 16 361, co stanowiło 20,34% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 335 rodzin spośród osób starszych, z czego 214 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 614 członków tych rodzin, co stanowiło 0,76% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu siedleckiego usługi opiekuńcze świadczone dla 98 osób na łączną kwotę 698 170 zł.

Na terenie powiatu siedleckiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- 2 Dienne domy senior+ łącznie z 36 miejscami
- 4 Kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+)
- uniwersytet trzeciego wieku.

W ramach projektów gminy oferowały także usługę społeczną dla osób starszych: usługę opieki bezpieczeństwa.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają osoby starsze (38% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminy powiatu siedleckiego osobom starszym są niewystarczające (32% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu siedleckiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie siedleckim zamieszkiwało 11 243 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymały 484 rodziny zamieszkujące gminy powiatu siedleckiego, w których żyło łącznie 1 030 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 17 osób w kwocie 34 220 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 20 osobom na łączną kwotę 213 361 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 237 osób, łącznie 325 107 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 298 osób na łączną kwotę 568 609 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 42 świadczenia na łączną kwotę 218 889 zł. Z takiej formy pomocy społecznej skorzystało 30 osób z niepełnosprawnościami
- dofinansowano 11 imprez, w których udział wzięło 272 osób z niepełnosprawnościami. Suma dofinansowań wyniosła 63 739 zł.

W powiecie siedleckim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 222 858 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 356 970 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 90 454 zł.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (34% beneficjentów usług społecznych, 32% niekorzystających z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu siedleckiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (36% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (45% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu siedleckiego osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 16 rodzinom, obejmującym 16 osób, co stanowiło 0,02% populacji. Świadczenia schronienia udzielono 9 osobom, na łączną kwotę 135 926 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu siedleckiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że wsparcie to jest dobre (27% badanych) niż że jest złe (26% badanych). Mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia równomiernie dzielą się w ocenie wsparcia (po 22% badanych uważa, że jest ono dobre i że jest złe).

Ankietowani wskazali, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu siedleckiego są niewystarczające (36% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (po 36% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej
- pracy socjalnej
- schronisk dla osób bezdomnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- praca socjalna
- schroniska dla osób bezdomnych
- noclegownie, ogrzewalnie.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie siedleckim wskazuje, że w 2023 roku 527 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały w 2023 roku 152 rodziny, w których funkcjonowały 282 osoby. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 231 827 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 78 832 zł. W 2023 roku przyznano 35 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 61 324 zł.

W powiecie siedleckim funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 35 miejscami) prowadzony przez gminę
- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, który zapewniał 53 miejsca prowadzony przez organizację pozarządową na zlecenie powiatu
- warsztaty terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone były dla 46 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowano 443 518 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (34% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu siedleckiego są niewystarczające (39% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (47% beneficjentów usług społecznych, 40% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie siedleckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie siedleckim zamieszkiwały 17 123 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 21,3% mieszkańców powiatu. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 40,05% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyły łącznie 3 423 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 171 i stanowiły 21,9% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 300 i stanowiły 38,41% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 197 i stanowiły 25,22% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 76 i stanowiły 9,73% wszystkich rodzin, rodziny z 5 dziećmi były 24 i stanowiły 3,07% wszystkich rodzin, rodziny z 6 dziećmi były 4 i stanowiły 0,51% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 9 i stanowiły 1,15% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 155 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 508 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu siedleckiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 1 072 dzieci, co stanowiło koszt 840 879 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 1 134 osobom, co dotyczyło 590 rodzin, w których było 2 638 osób. Na te świadczenia przeznaczono 1 005 784 złotych.

W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 11 asystentów rodziny objęto 98 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 835 805 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 33 869 231 zł. W gminach powiatu siedleckiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 10 500 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie siedleckim przeznaczono 624 987 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinnego) udzielono 205 rodzinom.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 1 095 476 zł. Na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych z 28 miejscami, z których korzystało 35 osób, przeznaczono 3 191 640 zł.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 35 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- 2 Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez powiat liczące każda po 14 miejsc
- 4 Placówki wsparcia dziennego (w tym 2 świetlice środowiskowe).

Wśród badanych przeważa opinia, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (33% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystający z nich)

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu siedleckiego są wystarczające (38% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu siedleckiego jest łatwe (33% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- działań na rzecz rodzin wspierających.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie siedleckim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość (61% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji w powiecie słyszała o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (75% ankietowanych) podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób starszych, osób, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osób z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie siedleckim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wyszkolenie kadr) – 43% gotowe do 39% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 15% gotowe do 68% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 25% gotowe do 72% niegotowe.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (93% ankietowanych) w powiecie siedleckim słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS). Zdecydowana większość (86% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Zdecydowana większość (68% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU SIEDLECKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu siedleckiego wyniosła 80 441 osób. Przyrost naturalny w powiecie jest ujemny i kształtuje się na poziomie -138 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne jest dodatnie i wynosi 104 osoby. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie siedleckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	80 441	88 998
Gęstość zaludnienia	50,2	281,6
Przyrost naturalny	-138	-229
Saldo migracji	104	237
Kobiety na 100 mężczyzn	100	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	17 123, 21,3%	17 872, 19,54%
w tym K	8 322	9 177
w tym M	8 801	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	46 957, 58,37%	51 577, 57,71%
w tym K	21 335	24 155
w tym M	25 622	27 402
Liczba i % osób 65+	16 361, 20,34%	19 569, 22,74%
w tym K	10 499	12 762
w tym M	5 862	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 35 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 72 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 96 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 26,8%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 20,34%, w tym dla kobiet 13,05%, a dla mężczyzn 7,29%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie siedleckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	7 982,61 zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	2 862,90 zł	3 160,40 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	87	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie siedleckim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa niż wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie siedleckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	276	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,43	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	58,32%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	74,54%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu siedleckiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO był on wyższy od średniej województwa, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych była wyższa od średniej wojewódzkiej, zaś wskaźnik wyborów parlamentarnych był niższy od średniej wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie siedleckim funkcjonowało 16 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu siedleckiego

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. J. Piłsudskiego 40, 08-110 Siedlce	Starostwo powiatowe	15	4 546 170 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Domanice 52, 08-113 Domanice	Urząd gminy	5	768 685 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. ks. St. Brzóska 20a, 08-108 Korczew	Urząd gminy	5	1 959 271 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Siedlecka 56c, 08-130 Kotuń	Urząd gminy	6	6 085 873 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Chreptowicza 25, 08-124 Mokobody	Urząd gminy	6	3 328 931 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kolińskiego 9, 08-140 Mordy	Urząd gminy	6	3 772 540 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. 3 Maja 2, 08-107 Paprotnia	Urząd gminy	4	265 008 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. 11 Listopada 5, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy	4	2 253 032 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Mieczysława Aślanowicza 10, 08-110 Siedlce	Urząd gminy	8	9 603 152 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Siedlecka 3, 08-114 Skórzec	Urząd gminy	8	6 470 930 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Aleksandry Ogińskiej 11, 08-125 Suchożebry	Urząd gminy	5	3 183 734 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Siedlecka 13, 08-112 Wiśniew	Urząd gminy	5	4 162 527 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Siedlecka 43, 08-117 Wodynie	Urząd gminy	4	3 339 731 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Jana Pawła II 1, 08-106 Zbuczyn	Urząd gminy	7	6 821 068 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej dla Osób z Chorobą Alzheimera w Ptazkach z filią w Kukawkach	Ptazki 6a/b 08-140 Mordy	Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera	30	3 671 192 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Środowiskowy Dom Samopomocy	Tchórzew 4, 08-106 Zbuczyn	Urząd gminy	11	1 070 290 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu siedleckiego.

Zapewniały one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu siedleckiego funkcjonowały: 1 PCPR, 13 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu siedleckiego funkcjonowały także inne jednostki wsparcia prowadzone na zlecenie powiatu: placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało w 2023 r. 35 osób.

W gminach powiatu siedleckiego funkcjonowały także inne placówki wsparcia, m.in. Dzielne domy senior +, uniwersytet trzeciego wieku, Kluby seniora (w tym Kluby senior+), placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego i 2 świetlice środowiskowe

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu siedleckiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat siedlecki)	134	276	2	0	0	0	2
Domanice	3	4	0	0	0	0	0
Korczew	3	13	0	0	0	0	0
Kotuń	13	25	0	0	0	0	0
Mokobody	8	13	0	0	0	0	1
Mordy	13	18	0	0	0	0	0
Paprotnia	7	12	0	0	0	0	0
Przesmyki	13	8	0	0	0	0	0
Siedlce	22	53	0	0	0	0	0
Skórzec	7	29	0	0	0	0	1
Suchożebry	8	14	0	0	0	0	0
Wiśniew	6	24	0	0	0	0	0
Wodynie	8	25	1	0	0	0	0
Zbuczyn	23	38	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie siedleckim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 276, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Wyróżnić należy także grupę 134 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także 2 spółdzielnie socjalne oraz 2 warsztaty terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu siedleckiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat siedlecki)	276/237	54	22	13	2	4	94	30	3	2	5	1	5	0	1	1
Domanice	4/3	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korczew	13/12	3	1	1	0	0	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kotuń	25/21	10	0	1	0	0	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Mokobody	13/11	2	0	0	0	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Mordy	18/17	2	2	0	0	0	11	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Paprotnia	12/10	4	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Przesmyki	8/5	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siedlce	53/40	7	5	2	1	2	5	4	1	1	5	1	4	0	1	1
Skórzec	29/28	4	1	3	0	1	13	4	2	0	0	0	0	0	0	0
Suchożebry	14/14	4	1	0	0	0	6	2	0	0	0	0	1	0	0	0
Wiśniew	24/23	4	5	0	0	1	9	3	0	1	0	0	0	0	0	0
Wodynie	25/19	3	0	0	0	0	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbuczyn	38/34	9	7	6	1	0	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych x [dostęp 1.12.2024].

W powiecie siedleckim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 276 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 237 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym oraz rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu siedleckiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Domanicach	Domanice 36A, 08-113 Domanice	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Zdrowia w Domanicach Kolonii (filia Centrum Medyczno-Diagnostycznego)	Domanice-Kolonia 17, 08-113 Domanice-Kolonia	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Korczewie	ul. Szkolna 4, 08-108 Korczew	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Medyczna "VENA" Marciniak spółka jawna	ul. Księdza Stanisława Brzóska 18, 08-108 Korczew	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Kotuniu	ul. Siedlecka 60A, 08-130 Kotuń	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Zdrowia w Kotuniu	ul. Siedlecka 60A, Kotuń 08-130	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Mokobodach	ul. Wiatraczna 11. 08-124 Mokobody	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury w Mokobodach	ul. Plac Chreptowicza 16, 08-124 Mokobody	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mokobodach	ul. Cmentarna 2, 08-124 Mokobody	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Mordach	ul. Parkowa 9, 08-140 Mordy	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Ireny Ostaszyk	ul. Kilińskiego 9, 08-140 Mordy	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia "VENA"	ul. 11 listopada 28/30, 08-140 Mordy	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Hołudzi	ul. Unitów Podlaskich 35, 08-107 Paprotnia	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Niepubliczne Zakład Opieki Zdrowotnej "Centrum"	ul. Siedlecka 68, 08-107 Paprotnia	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury w Przesmykach	ul. 1 Maja 1, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Przesmykach	ul. Kościuszki 4, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Centrum Medyczno-Diagnostyczne Sp. z o.o.	ul. 11 Listopada 13, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, środki prywatne, NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "EWITA"	Łysów 28, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, środki prywatne, NFZ	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DENTOS"	ul. 11 Listopada 13, 08-109 Przesmyki	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, środki prywatne, NFZ	Usługi medyczne
Gminne Centrum Kultury w Siedlcach z/s w Ostrówku	Ostrówek 6, 08- 103 Siedlce	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Biblioteka Publiczna w Stoku Lackim	ul. Pałacowa 60, 08-110 Siedlce	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi czytelnicze, kulturalne, edukacyjne
Gminny Ośrodek Kultury w Skórcu	ul. Siedlecka 3, 08-114 Skórzec	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Skórcu	ul. Siedlecka 9, 08-114 Skórzec	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Opieki Zdrowotnej w Skórcu	ul. Garwolińskiej 2, 08-114 Skórzec	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, środki prywatne, NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Krześlinie	Krześlinek 45, 08-125 Krześlinek	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury w Suchożebach	ul. Siedlecka 6A, 08-125 Suchożebry	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminny Ośrodek Zdrowia w Suchożebach	ul. Aleksandry Ogińskiej 11, 08-125 Suchożebry.	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury w Wiśniewie	ul. Bat. Chłopskich 2, 08-112 Wiśniew	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Wiśniewie	Wiśniewo 78, 06-521 Wiśniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Rodzinna w Wiśniewie	ul. Sanitariuszek 1, 08-112 Wiśniew	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, podmiot prywatny	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Wodyniach	ul. Siedlecka 41, 08-117 Wodynie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury w Wodyniach	ul. Siedlecka 41, 08-117 Wodynie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Przychodnia Zdrowia w Oleśnicy	Oleśnica 132, 08-117 Wodynie	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury w Zbuczynie	ul. Jana Pawła II 3, 08-106 Zbuczyn	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Zbuczynie	ul. Jana Pawła II 3, 08-106 Zbuczyn	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi czytelnicze, kulturalne, edukacyjne
Gminny Ośrodek Zdrowia w Zbuczynie	ul. Terespolska 15, 08-106 Zbuczyn	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych urzędów gmin na terenie powiatu siedleckiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu siedleckiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu siedleckiego funkcjonowało: 13 bibliotek, 9 ośrodków kultury, 4 placówki ochrony zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu siedleckiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	2 177	2 026
- świadczenia pieniężne	967	1 254
- świadczenia niepieniężne	1 274	1 162
Liczba rodzin	1 430	1 975
Liczba osób w rodzinach	4 000	3 996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu siedleckiego (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	47,37%	36,05%
- w wieku produkcyjnym	39,24%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	13,4%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	46,37%	49,49%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	53,63%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu siedleckiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie siedleckim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystały 1 274 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie finansowej otrzymało 967 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0 - 17.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	824	1 932	57,62%	48,3%
Sieroctwo	12	35	0,84%	0,88%
Bezdomność	16	16	1,12%	0,4%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Potrzeba ochrony macierzyństwa	281	1 428	19,65%	35,7%
- w tym wielodzietność	196	1 093	13,71%	27,33%
Bezrobocie	332	886	23,22%	22,15%
Niepełnosprawność	484	1 030	33,85%	25,75%
Długotrwała lub ciężka choroba	527	1 110	36,85%	27,75%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	241	878	16,85%	21,95%
- w tym rodziny niepełne	64	172	4,48%	4,3%
- w tym rodziny wielodzietne	55	312	3,85%	7,8%
Przemoc domowa	14	42	0,98%	1,05%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	152	282	10,63%	7,05%
Narkomania	1	1	0,07%	0,03%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	15	0,98%	0,38%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	13	33	0,91%	0,83%
Sytuacja kryzysowa	5	15	0,35%	0,38%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo, które dotknęło 824 rodziny
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 527 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 484 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 332 rodzin
- potrzebę ochrony macierzyństwa, która dotyczyła 281 rodzin, w tym 196 rodzin wielodzietnych.

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie siedleckim skorzystały 2 osoby z 2 rodzin, obejmujących łącznie 2 osoby.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie siedleckim 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	275
- świadczenia pieniężne	1	193
- świadczenia niepieniężne	1	101
Liczba rodzin	2	287
Liczba osób w rodzinach	2	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu siedleckiego (MRiPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	0%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	100%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	50%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	50%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu siedleckiego (OZPS).

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 298 osobom na łączną kwotę 1 936 343 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymały 273 osoby na sumę 1 866 669 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 25 osobom na łączną kwotę 69 674 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 149 osobom na łączną kwotę 383 232 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 149 zasiłków o łącznej wartości 259 943 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 35 zasiłków na łączną kwotę 61 324 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 17 zasiłków na sumę 34 220 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczenie na kwotę 1 614 zł.

PCPR w powiecie siedleckim udzielił pomocy w zakresie usamodzielniania się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą 2 osobom na łączną kwotę 12 124 zł. w tym:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki udzielono 1 osobie na kwotę 6 613 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej udzielono 1 osobie na kwotę 5 511 zł.

W 2023 roku gminy powiatu siedleckiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 11 osób na łączną kwotę

29 500 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 3 świadczeń na łączną kwotę 10 900 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 703 osobom na łączną kwotę 762 483 zł.

W 2023 roku gminy powiatu siedleckiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego 11 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 32 646 zł. Gminy w powiecie siedleckim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 59 156 270 zł, w tym w budżecie OPS 52 014 482 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 7 597 324 zł, z czego budżet PCPR wyniósł 4 546 170 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu siedleckiego dysponowały 105 mieszkaniami komunalnymi, w tym 20 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 24 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 3 osoby.

Na terenie powiatu funkcjonował 1 dom pomocy społecznej, prowadzony przez organizację pozarządową na zlecenie powiatu. Zapewniał on 53 miejsca, z których skorzystały w 2023 r. 64 osoby. Zatrudniał on 30 osób, a łączny koszt funkcjonowania tej placówki to 3 671 192 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły natomiast na pobyt w domu pomocy społecznej 61 osób kwotę 2 331 573 zł.

Na terenie powiatu funkcjonował 1 środowiskowy dom samopomocy prowadzony przez gminy, który zapewniał 35 miejsc, z których korzystało 35 osób. Zatrudnionych było w nim 11 osób, a prowadzenie placówki kosztowało 1 070 290 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku PCPR powiatu siedleckiego przeprowadził 2 wywiady środowiskowe, które objęły 2 rodziny, liczące łącznie 2 osoby.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu siedleckiego przeprowadziły 2 432 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 642 rodziny, liczące łącznie 4 227 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 515 rodzin, w których znajdowało się łącznie 3 779 osób. W tym samym roku zawarto 15 kontraktów socjalnych.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 16 361, co stanowiło 20,34% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 335 rodzin spośród osób starszych, z czego 214 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 614 członków tych rodzin, co stanowiło 0,76% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu siedleckiego usługi opiekuńcze świadczone dla 98 osób na łączną kwotę 698 170 zł.

Na terenie powiatu siedleckiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- 2 Dzielne domy senior+ łącznie z 36 miejscami
- 4 Kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+)
- uniwersytet trzeciego wieku.

W ramach projektów gminy oferowały także usługę społeczną dla osób starszych: usługę opieki bezpieczeństwa.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie siedleckim zamieszkiwało 11 243 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymały 484 rodziny zamieszkujące gminy powiatu siedleckiego, w których żyło łącznie 1 030 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 17 osób w kwocie 34 220 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 20 osobom na łączną kwotę 213 361 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 237 osób, łącznie 325 107 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny dla 298 osób na łączną kwotę 568 609 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 42 świadczenia na łączną kwotę 218 889 zł. Z takiej formy pomocy społecznej skorzystało 30 osób z niepełnosprawnościami
- dofinansowano 11 imprez, w których udział wzięło 272 osób z niepełnosprawnościami. Suma dofinansowań wyniosła 63 739 zł.

W powiecie siedleckim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 222 858 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 356 970 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 90 454 zł.

W ramach projektów gminy oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wychnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 16 rodzinom, obejmującym 16 osób, co stanowiło 0,02% populacji powiatu. Świadczenia schronienia udzielono 9 osobom, na łączną kwotę 135 926 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie siedleckim wskazała, że w 2023 roku 527 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały w 2023 roku 152 rodziny, w których funkcjonowały 282 osoby. Narkomania wystąpiła jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 231 827 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 78 832 zł. W 2023 roku przyznano 35 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 61 324 zł.

W powiecie siedleckim funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 35 miejscami) prowadzony przez gminę
- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, który zapewniał 53 miejsca prowadzony przez organizację pozarządową na zlecenie powiatu
- warsztaty terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone były dla 46 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co gminy powiatu wydatkowały 443 518 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie siedleckim zamieszkiwało 17 123 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 21,3% mieszkańców powiatu. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 40,05% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 3 423 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 171 i stanowiły 21,9% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 300 i stanowiły 38,41% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 197 i stanowiły 25,22% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 76 i stanowiły 9,73% wszystkich rodzin, rodziny z 5 dziećmi były 24 i stanowiły 3,07% wszystkich rodzin, rodziny z 6 dziećmi były 4 i stanowiły 0,51% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 9 i stanowiły 1,15% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 155 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 508 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu siedleckiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 1 072 dzieci, co stanowiło koszt 840 879 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 1 134 osobom, co dotyczyło 590 rodzin, w których było 2 638 osób. Na te świadczenia przeznaczono 1 005 784 złotych.

W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 11 asystentów rodziny objęto 98 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 835 805 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 33 869 231 zł. W gminach powiatu siedleckiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 10 500 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie siedleckim przeznaczono 624 987 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinnego) udzielono 205 rodzinom.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 1 095 476 zł. Na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych z 28 miejscami, z których korzystało 35 osób, przeznaczono 3 191 640 zł.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 35 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- 2 Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez powiat liczące każda po 14 miejsc
- 4 Placówki wsparcia dziennego (w tym 2 świetlice środowiskowe).

9. Uchodźcy

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie siedleckim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie siedleckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne,	0	X

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*		
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu siedleckiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU SIEDLECKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu siedleckiego wyniosła 1 230 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

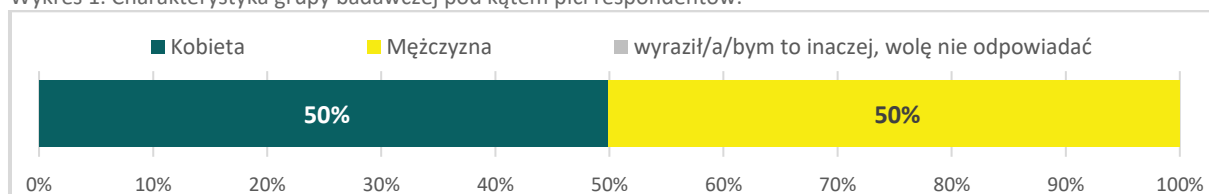
W badaniu mieszkańców gmin powiatu wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

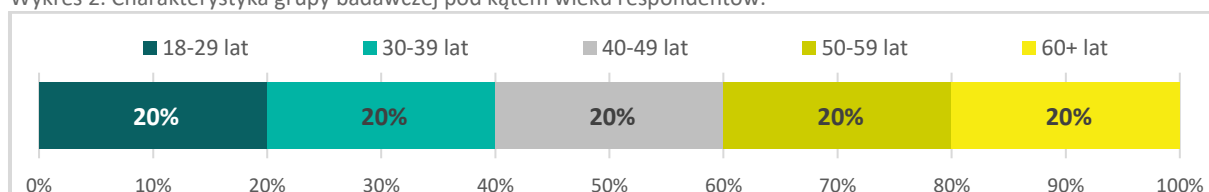
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu w przypadku płci respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy badanych (po 50% kobiety i mężczyźni).

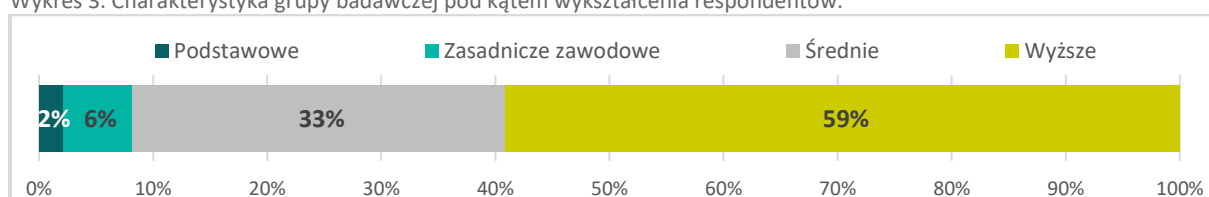
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

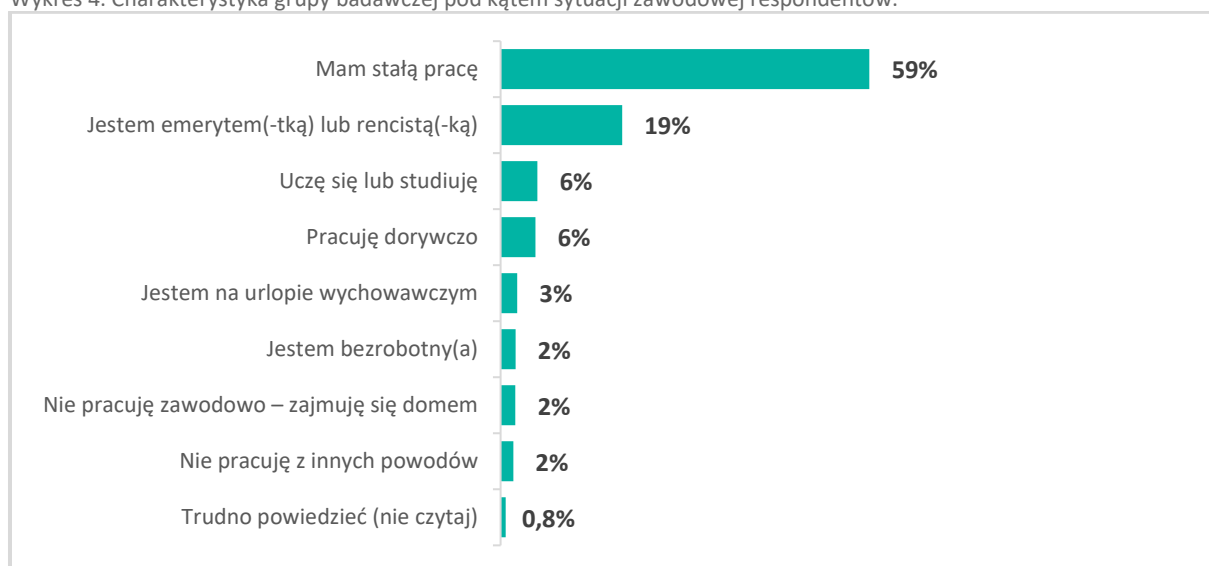
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (59% badanych) i średnim (33% badanych).

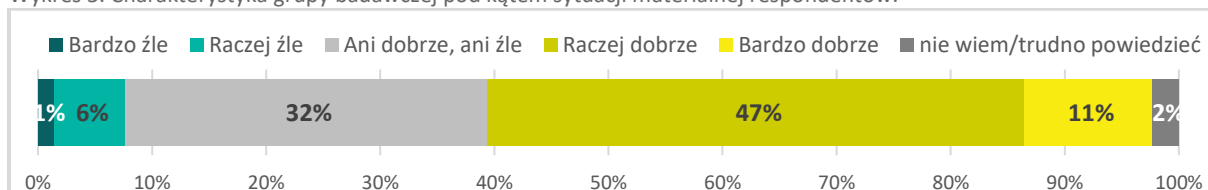
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów wskazuje na przeważającą grupę osób posiadających stałą pracę (59% badanych).

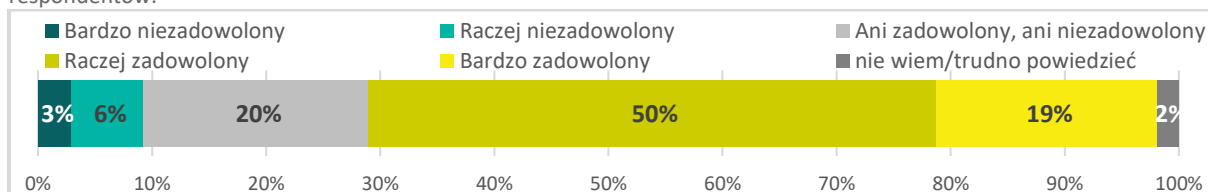
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (47% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (32% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

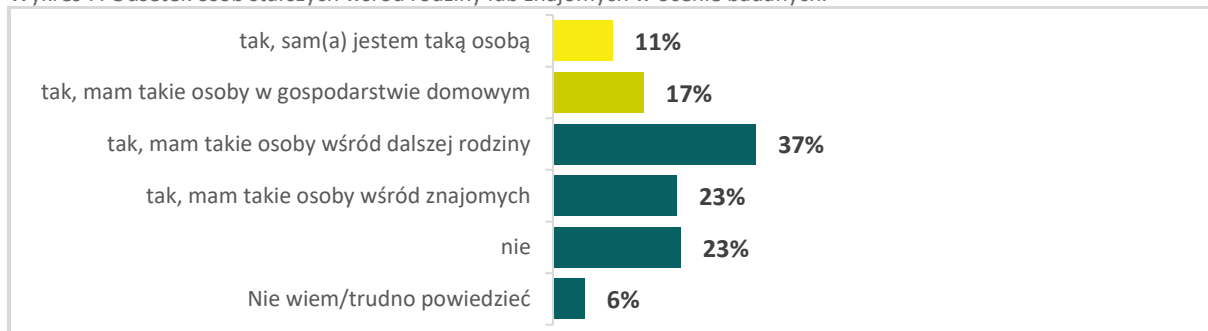
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (50% badanych) oraz bardzo zadowoleni (19% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu siedleckiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

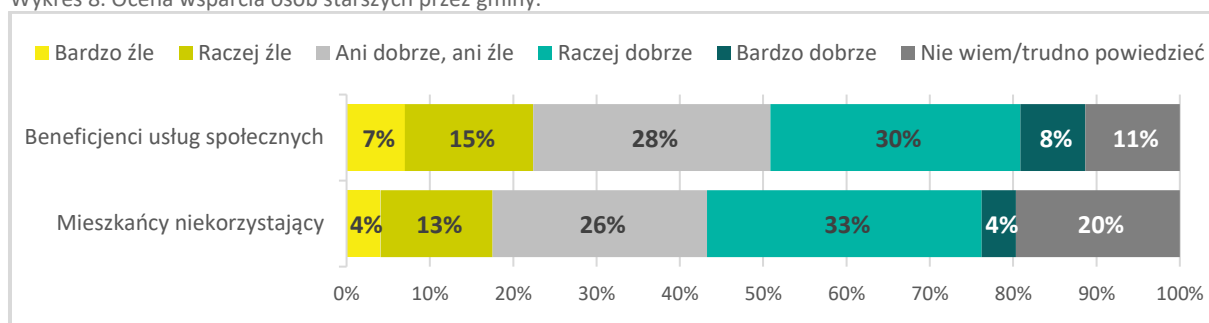
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 11% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 17% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 37% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 23% badanych ma je wśród znajomych.

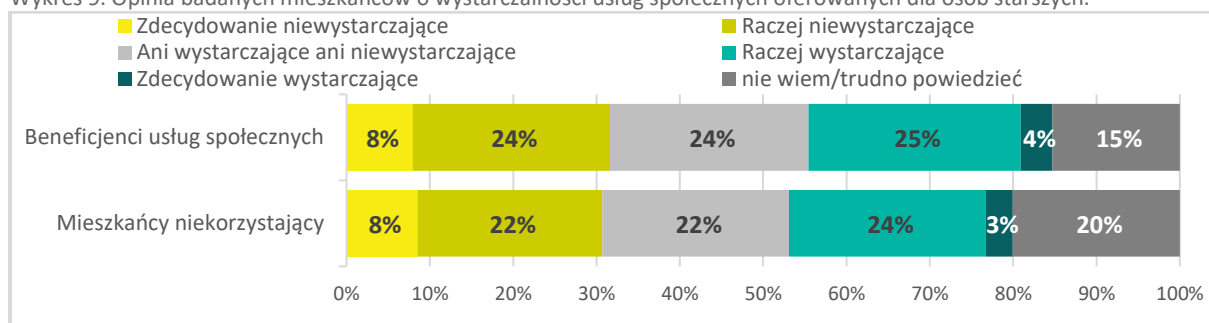
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają osoby starsze (38% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

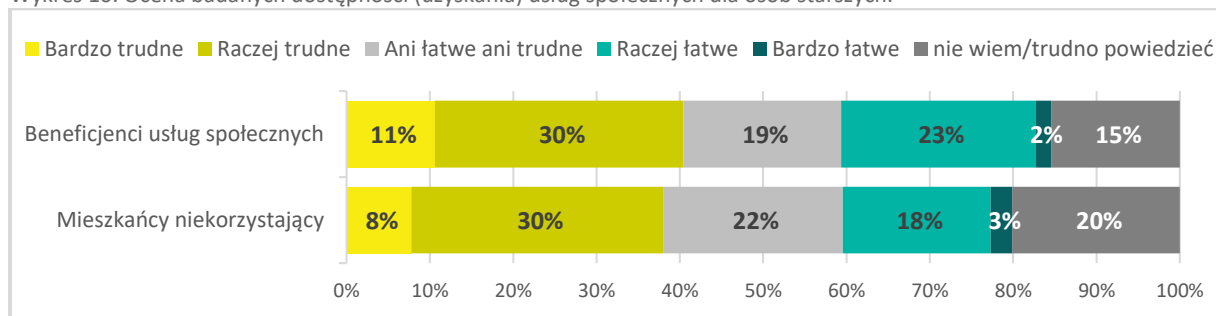
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminy powiatu siedleckiego osobom starszym są niewystarczające (32% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

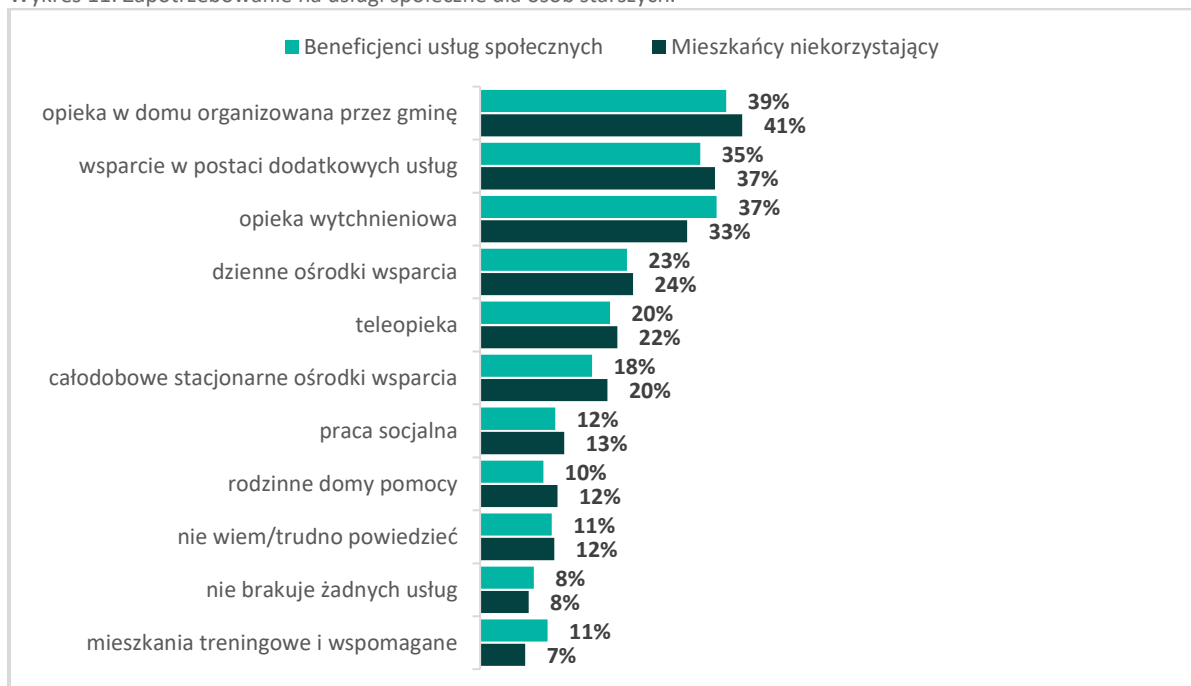
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

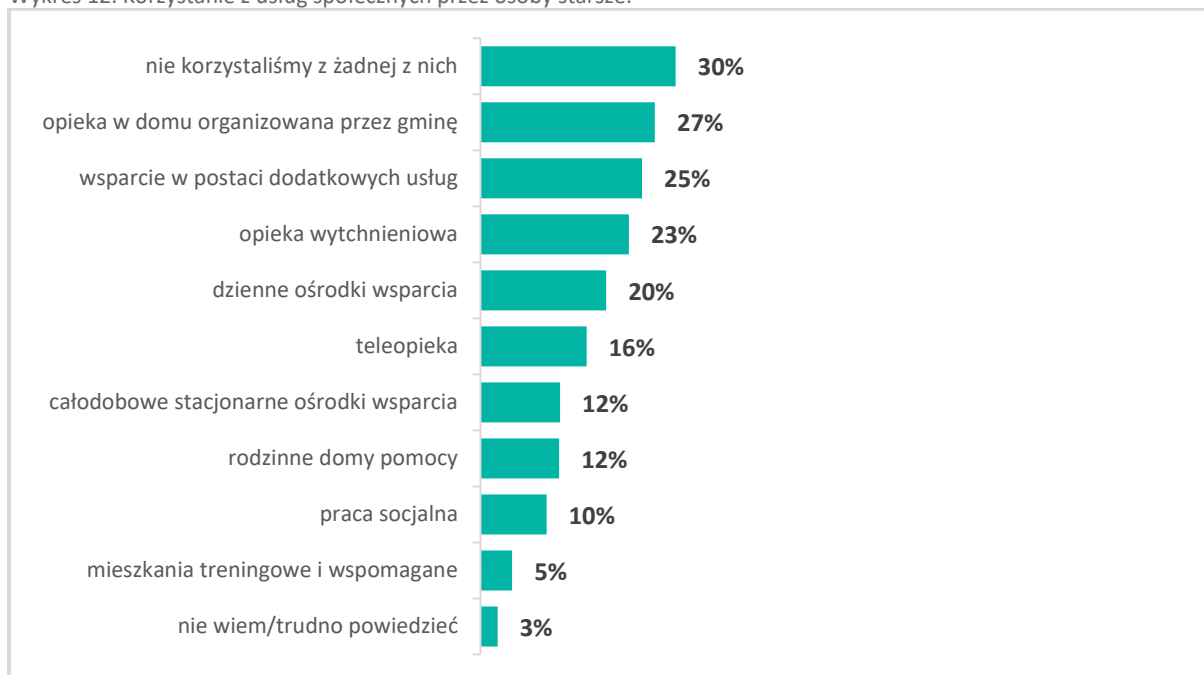

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

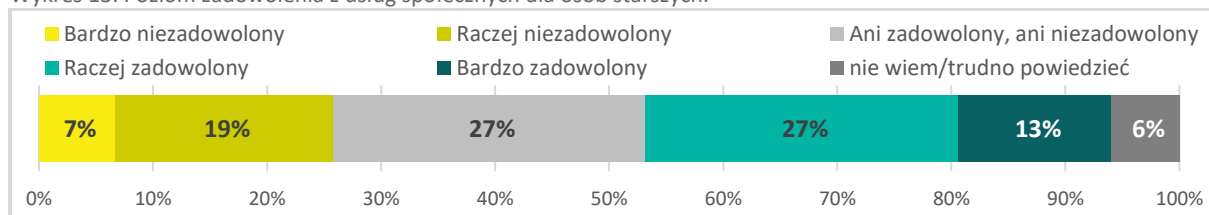

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu siedleckiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia.

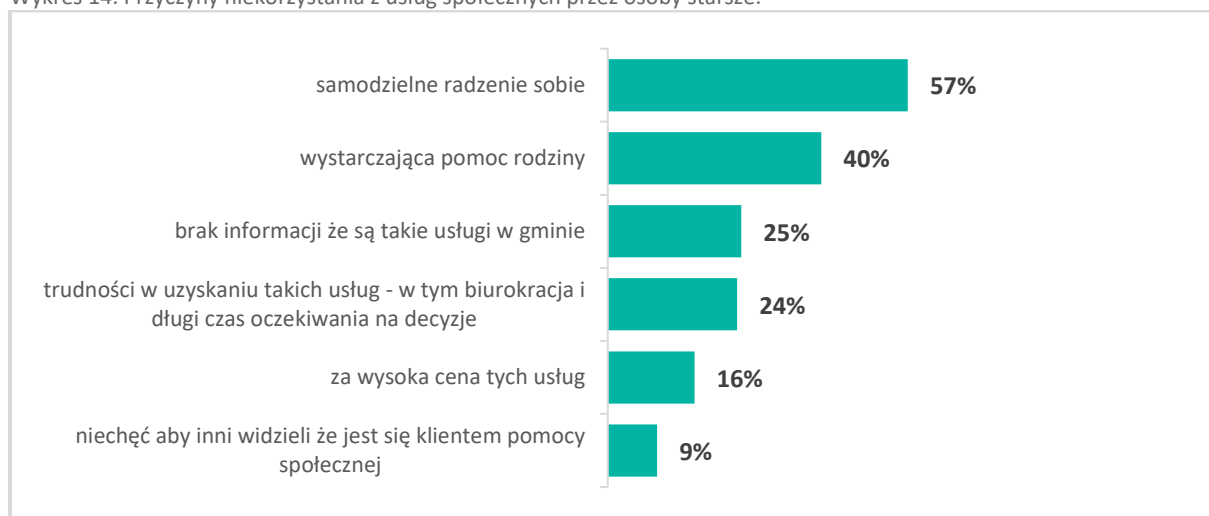
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu siedleckiego korzystający z usług społecznych dla osób starszych są z nich zadowoleni (50% zadowolonych do 26% niezadowolonych).

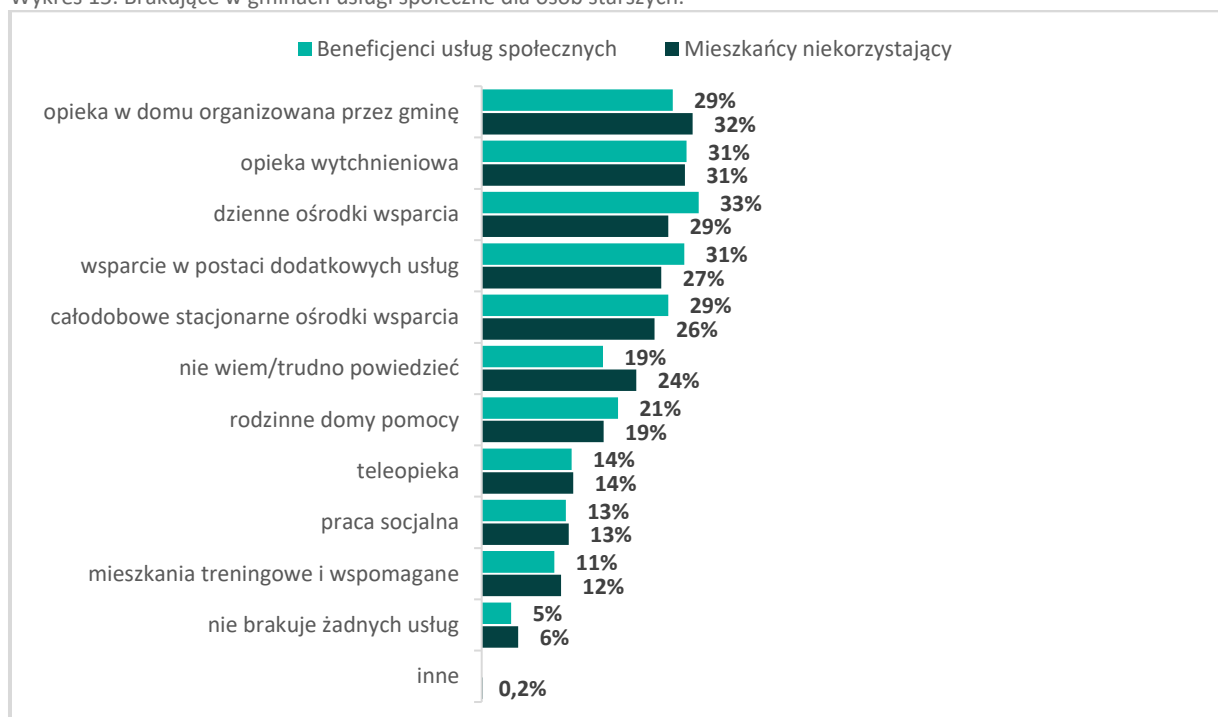
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie na: radzenie sobie samodzielnie (57% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny (40% ankietowanych), brak informacji o takich usługach w gminach (25% ankietowanych) oraz na trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (24% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

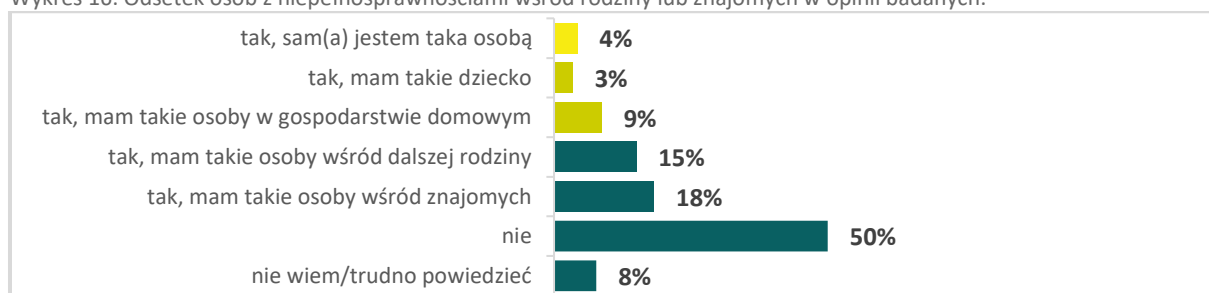
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

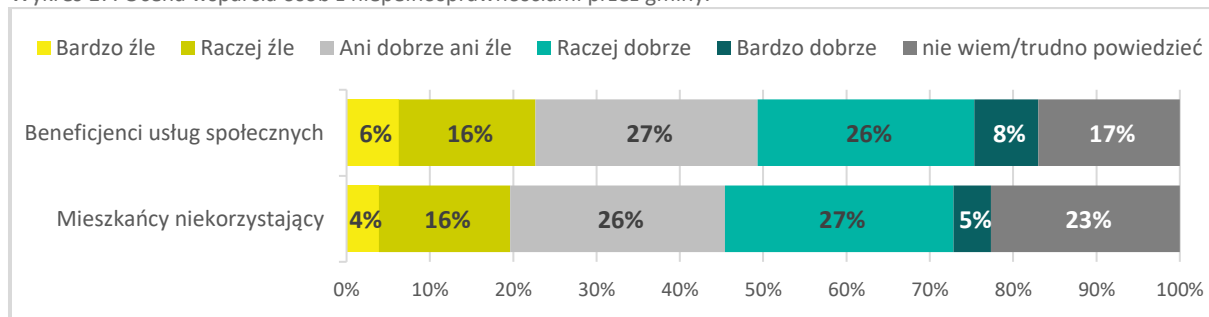
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 4% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 9% badanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 18% badanych ma takie osoby wśród znajomych, a 15% badanych ma je wśród dalszej rodziny.

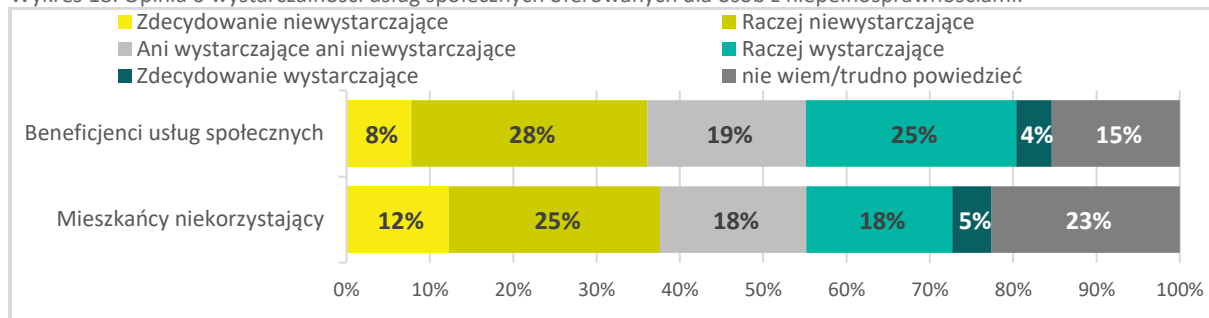
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (34% beneficjentów usług społecznych, 32% niekorzystających z nich).

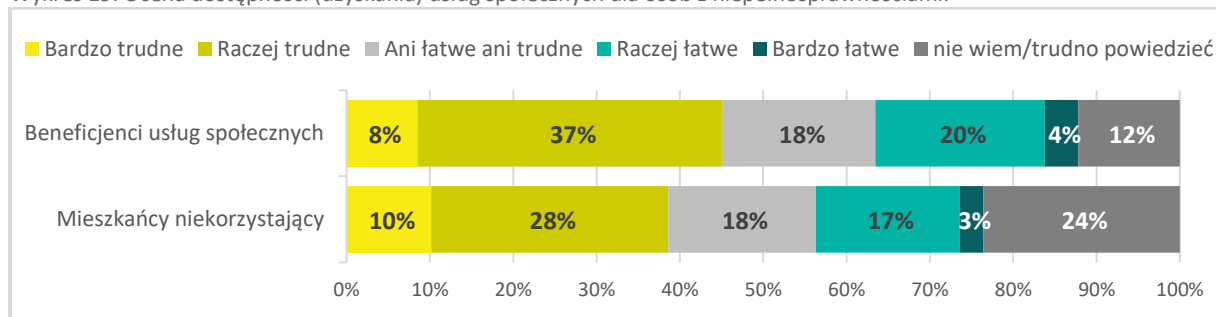
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu siedleckiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (36% beneficjentów usług społecznych, 37% niekorzystających z nich).

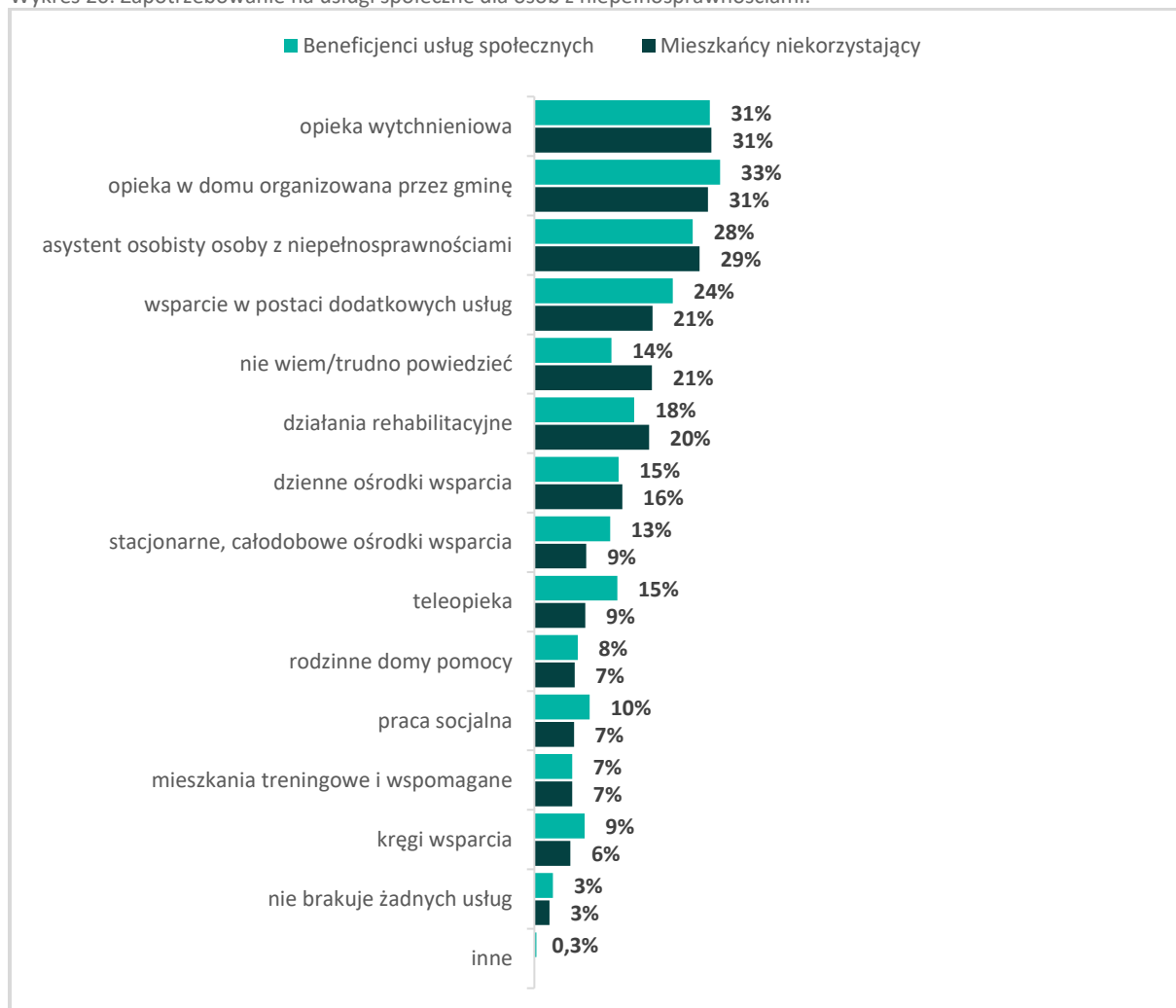
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (45% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

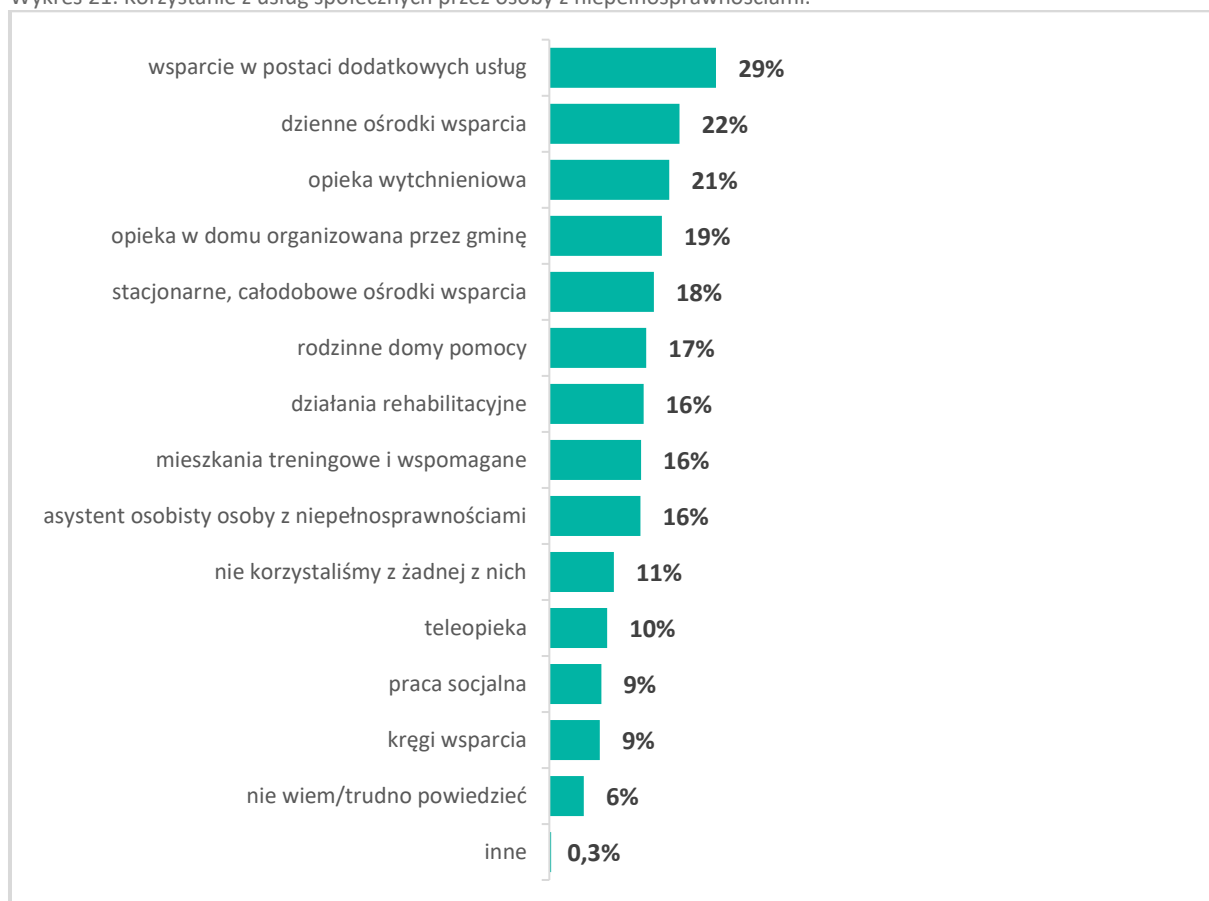

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

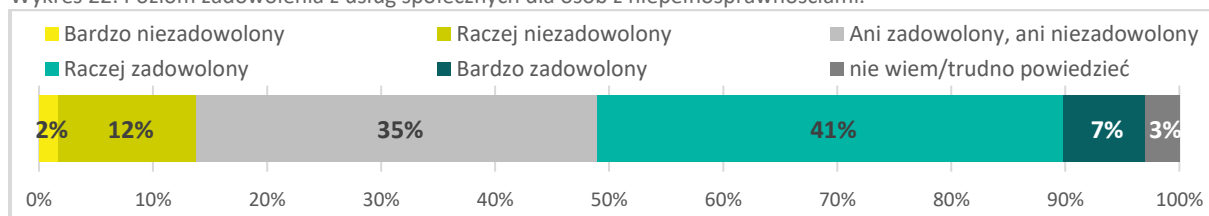

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu siedleckiego osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy.

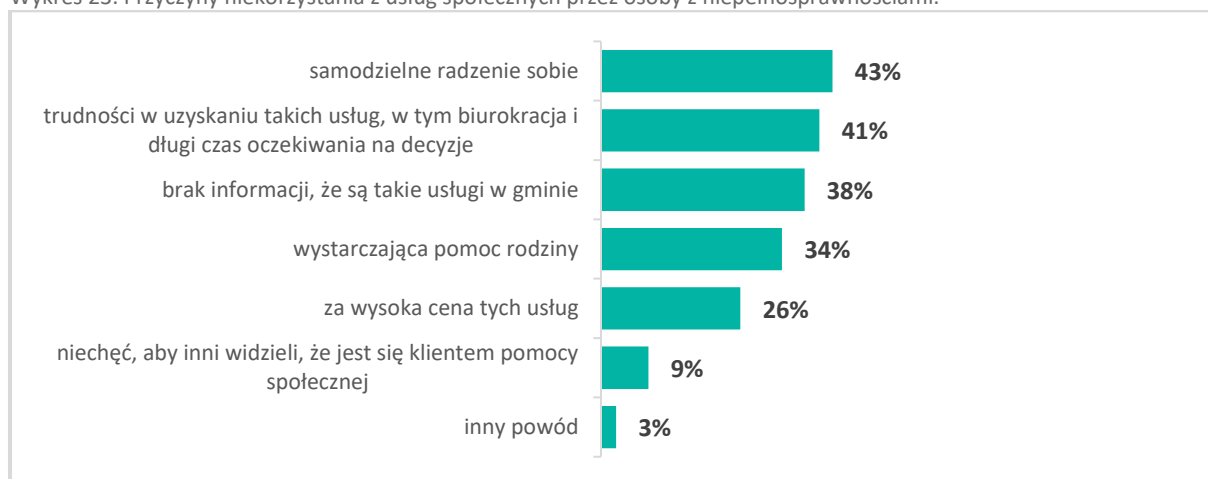
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu siedleckiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (48% zadowolonych do 14% niezadowolonych).

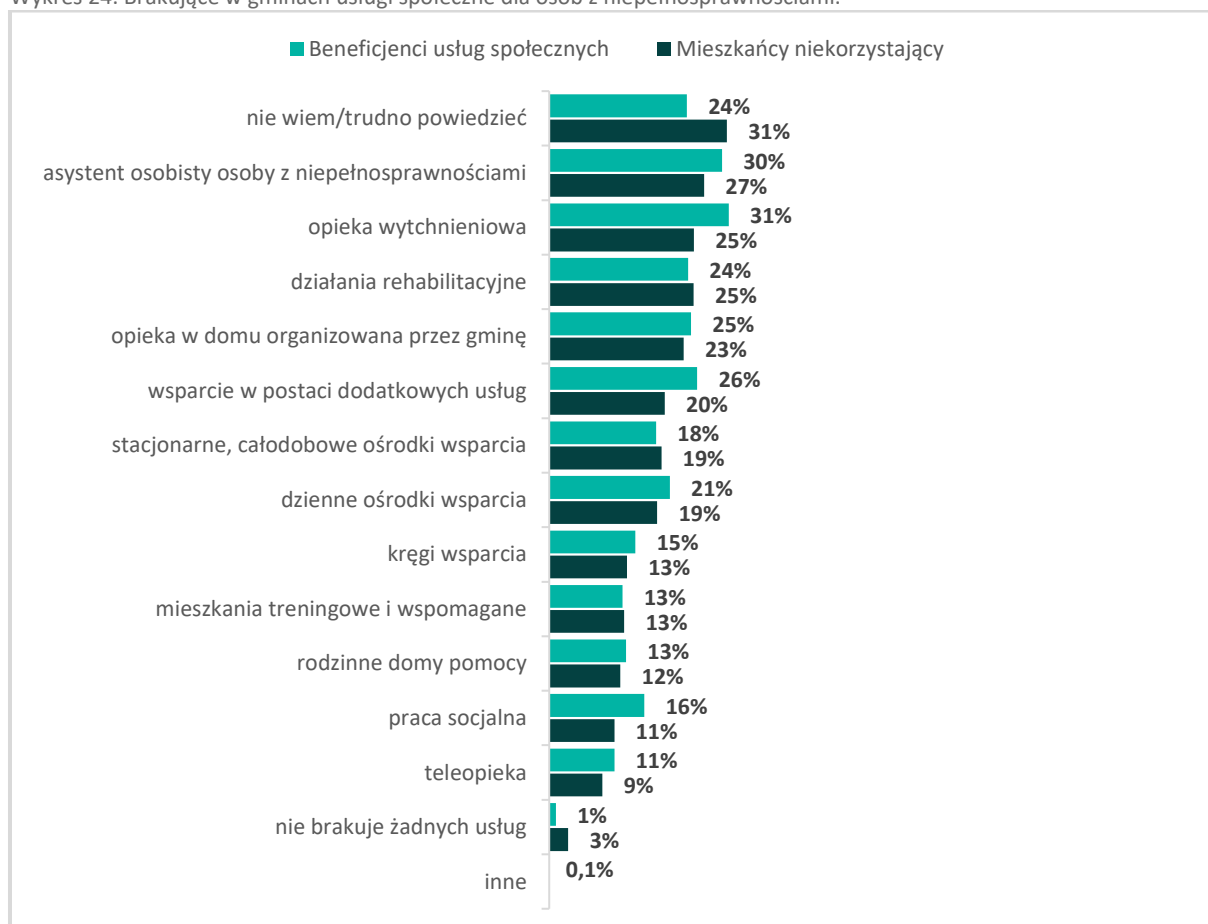
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie na: radzenie sobie samodzielnie (43% badanych), trudności w uzyskaniu dostępu do takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (41% badanych) oraz brak informacji o świadczeniu takich usług w gminach (38% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

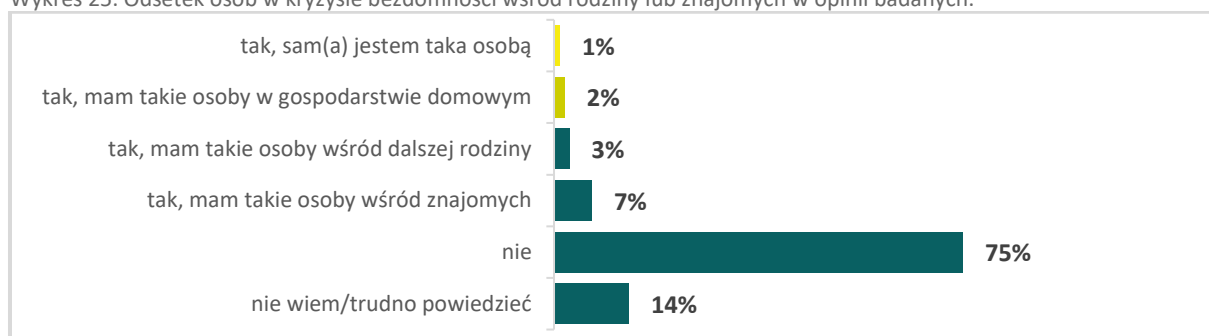
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

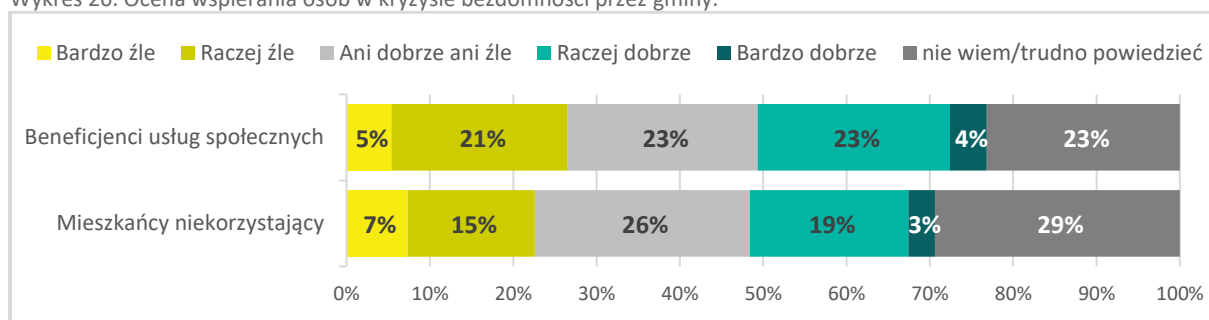
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego 1% stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 3% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 7% badanych wskazało na takie osoby wśród znajomych.

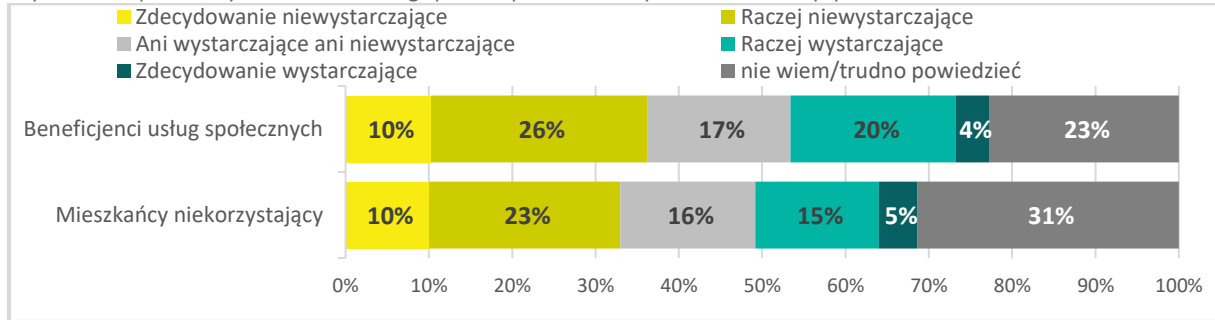
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu siedleckiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że wsparcie to jest dobre (27% badanych) niż że jest złe (26% badanych). Mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia równomiernie dzielą się w ocenie wsparcia (po 22% badanych uważa, że jest ono dobre i że jest złe).

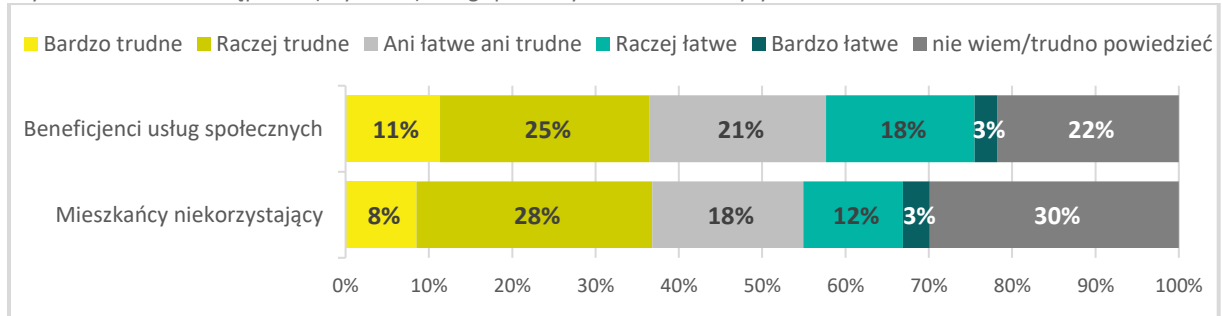
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu siedleckiego są niewystarczające (36% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

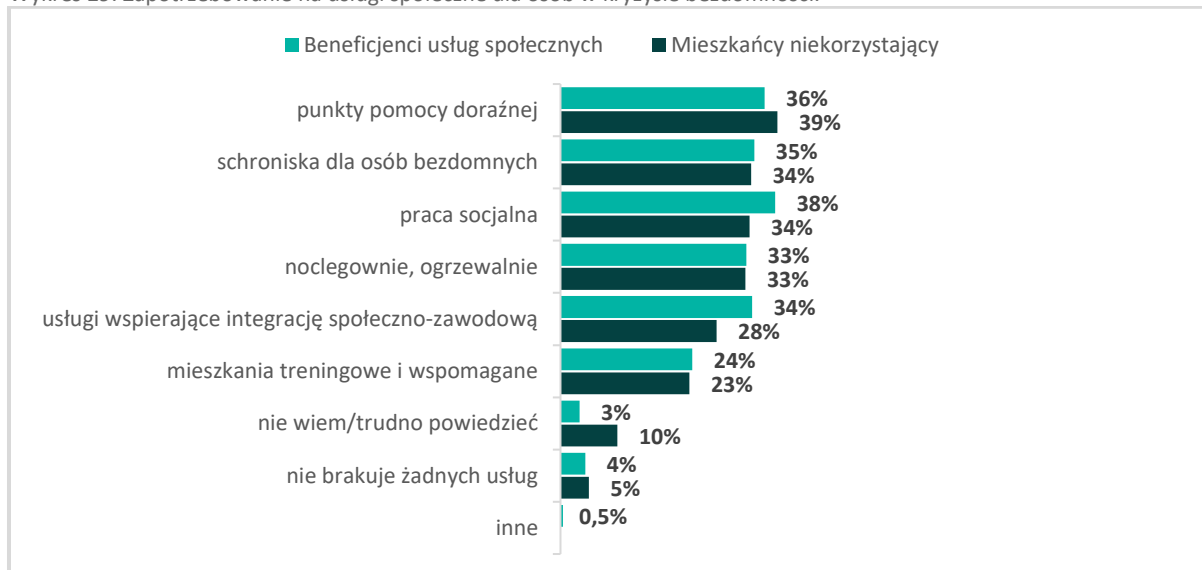
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (po 36% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

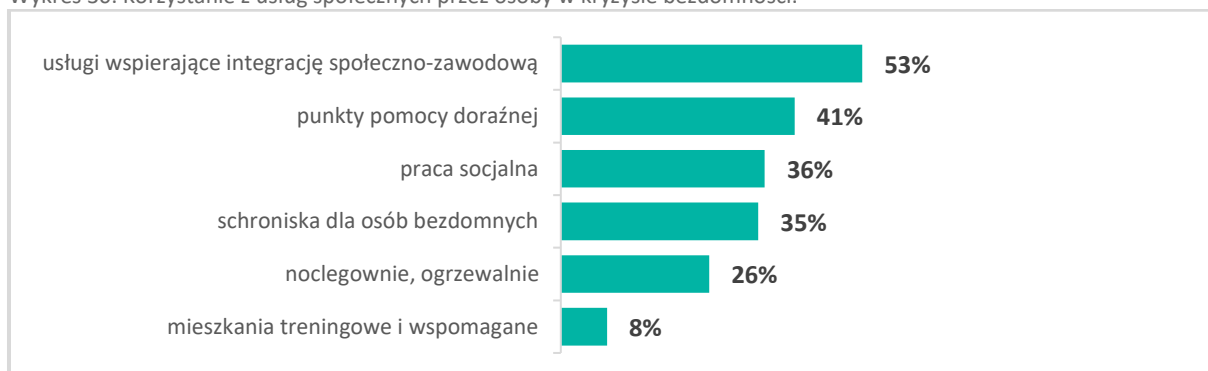

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej (m.in. jadłodajnie, punkty wydawania żywności i odzieży, łaźnie, punkty poradnictwa)
- praca socjalna
- schroniska dla osób bezdomnych
- noclegownie, ogrzewalnie.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

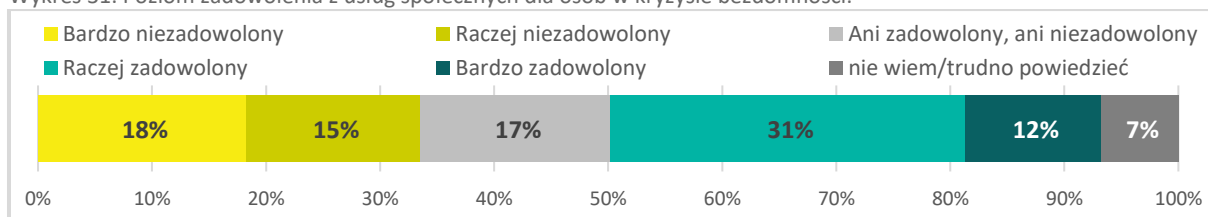

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej
- pracy socjalnej
- schronisk dla osób bezdomnych.

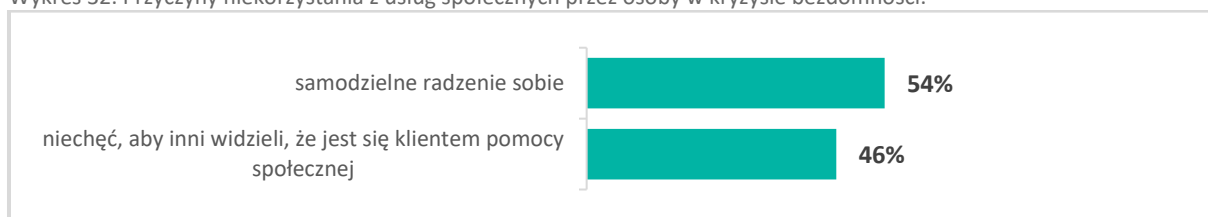
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone (43% zadowolonych do 33% niezadowolonych).

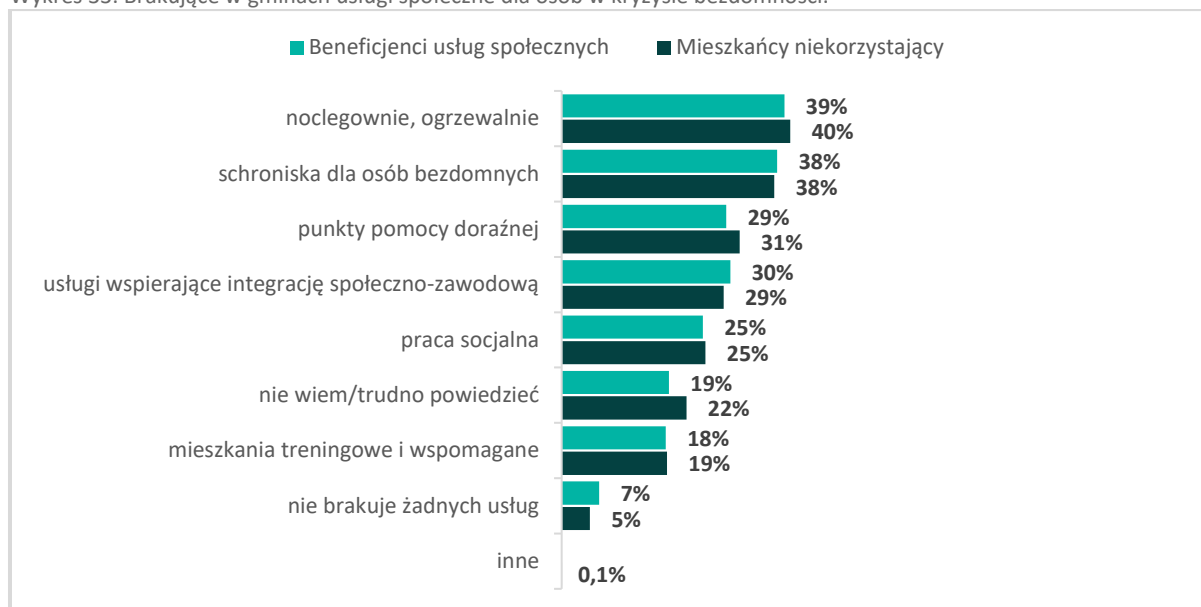
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że radzą sobie samodzielnie (54% badanych), oraz że nie chcą, aby inni widzieli, że są klientami pomocy społecznej (46% badanych).

Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

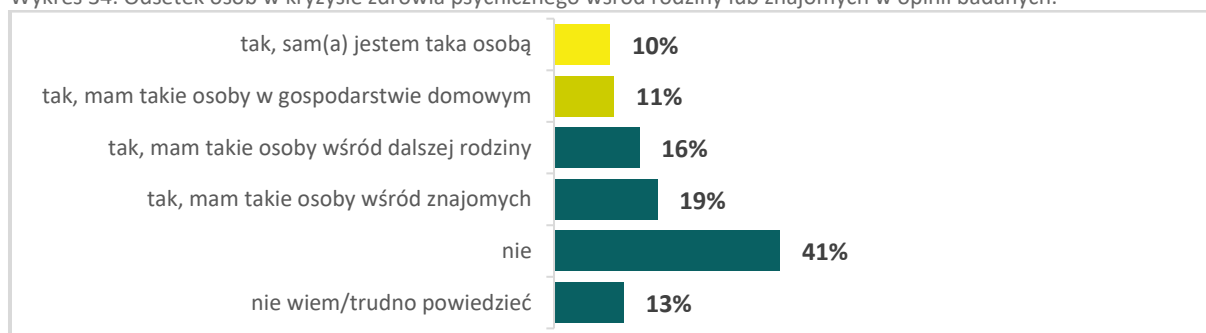
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

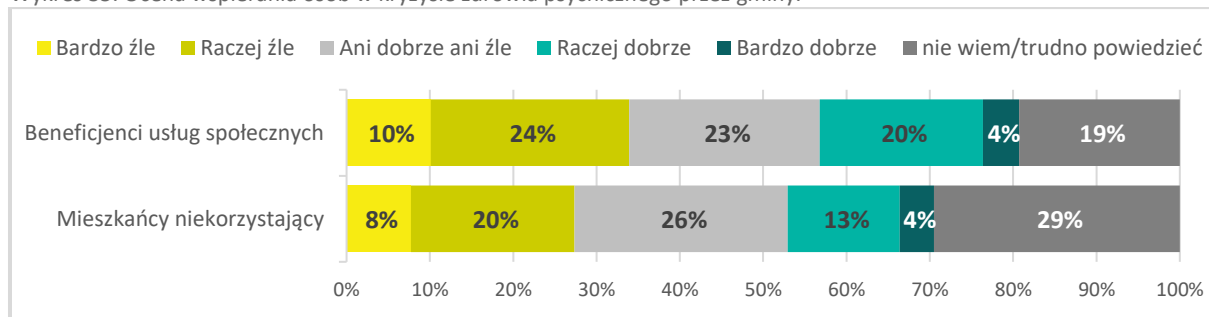
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 10% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 11% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 16% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 19% wśród znajomych.

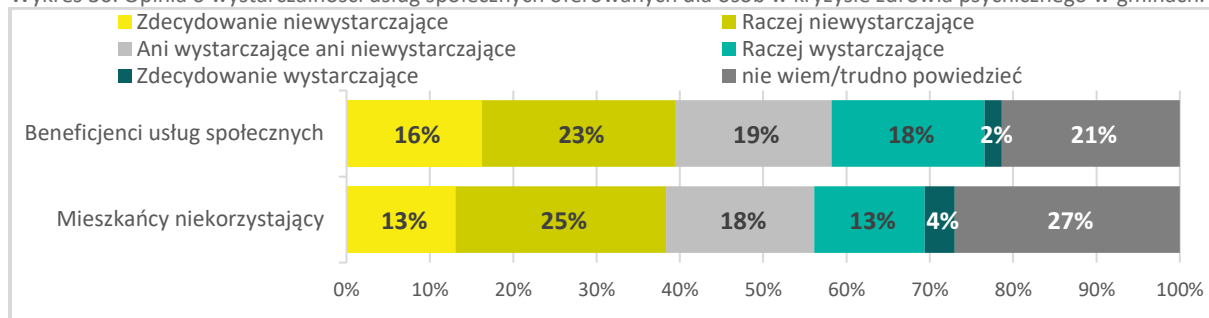
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu siedleckiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (34% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystających z nich).

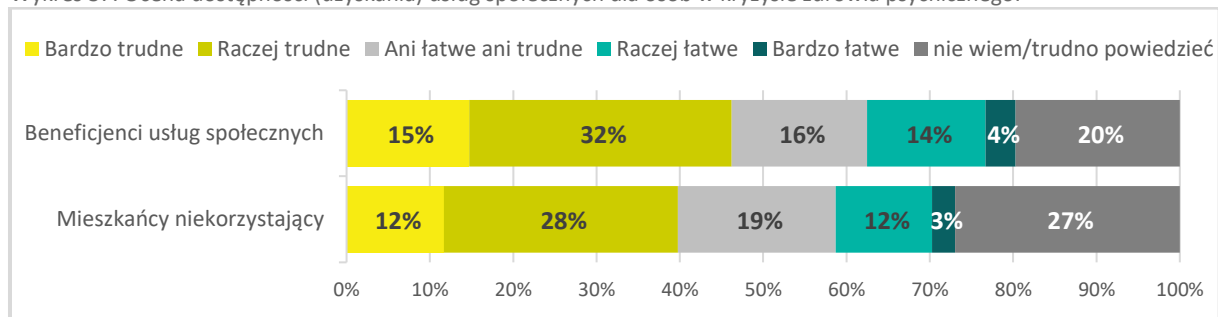
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu siedleckiego są niewystarczające (39% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu siedleckiego jest trudne (47% beneficjentów usług społecznych, 40% niekorzystających z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

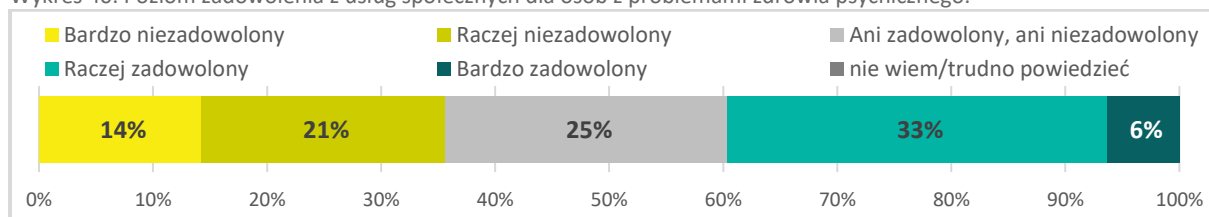

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

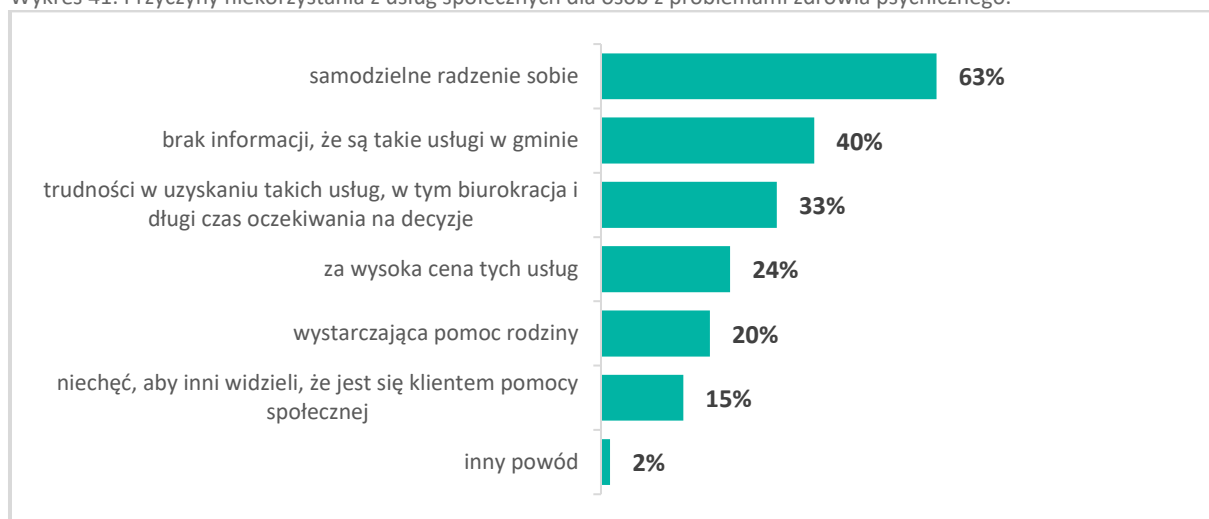
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu siedleckiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (39% zadowolonych do 35% niezadowolonych).

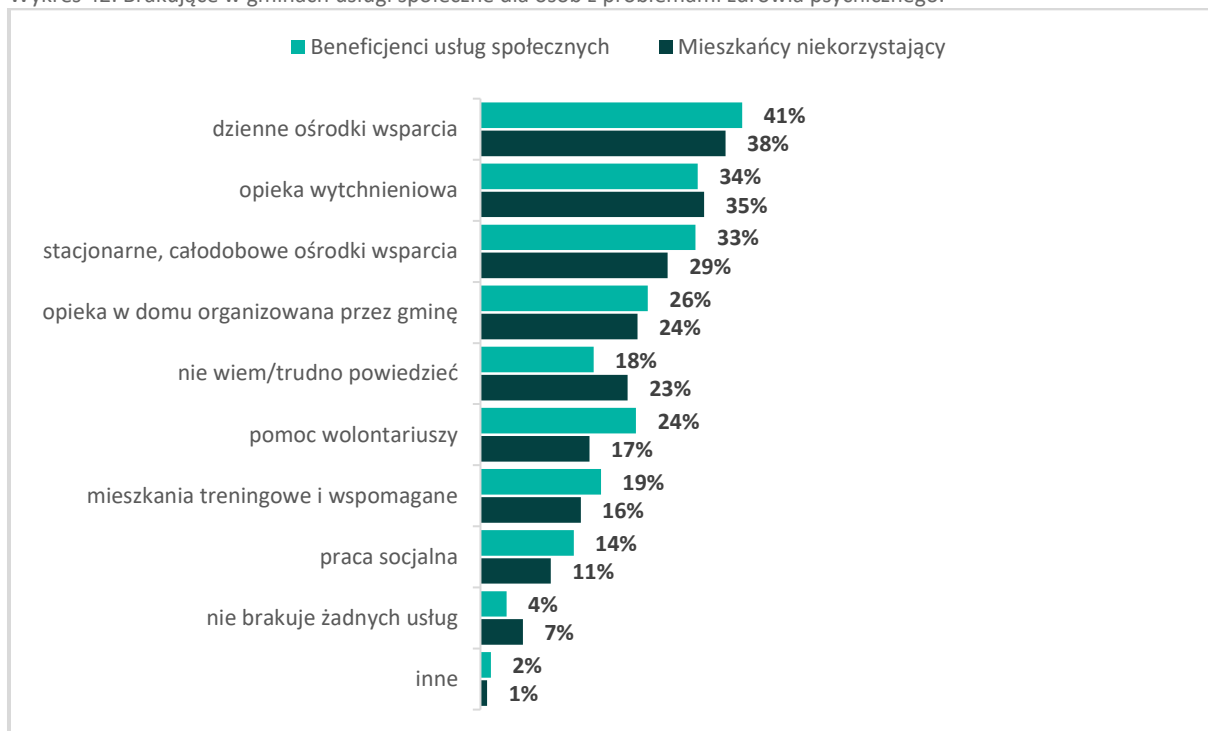
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (63% ankietowanych), brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminach (40% ankietowanych) oraz trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (33% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

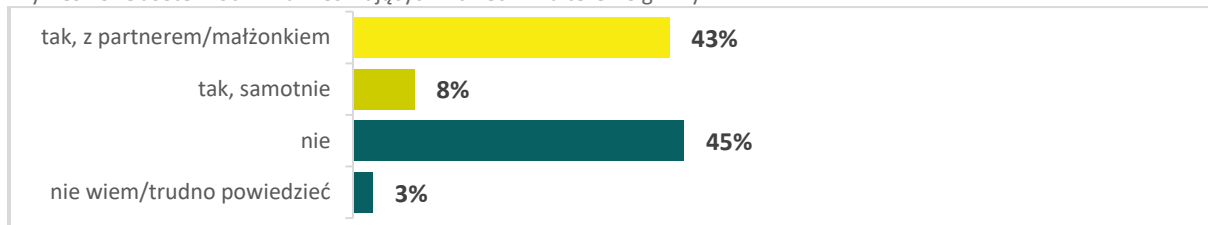
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

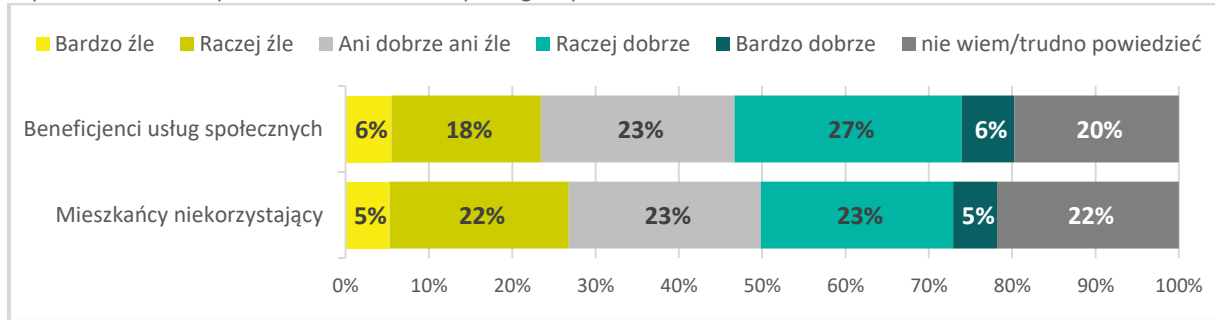
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 43% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 8% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 45% badanych nie posiada dzieci.

Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.

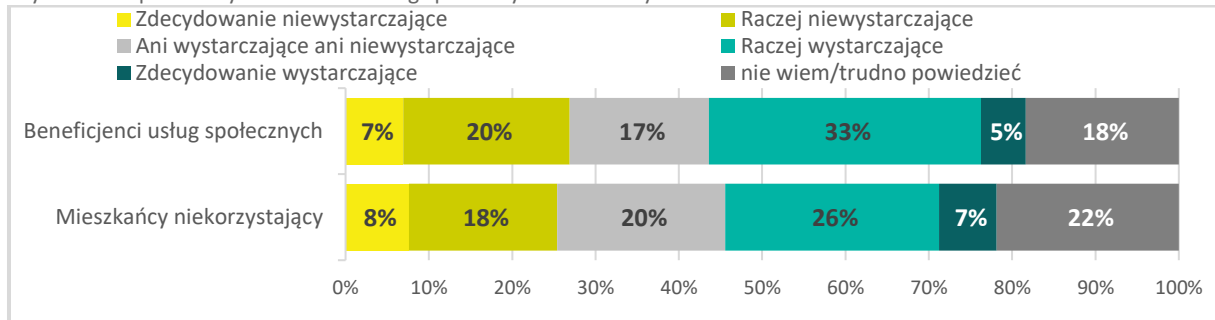

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa opinia, że gminy powiatu siedleckiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (33% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystający z nich)

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu siedleckiego są wystarczające (38% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

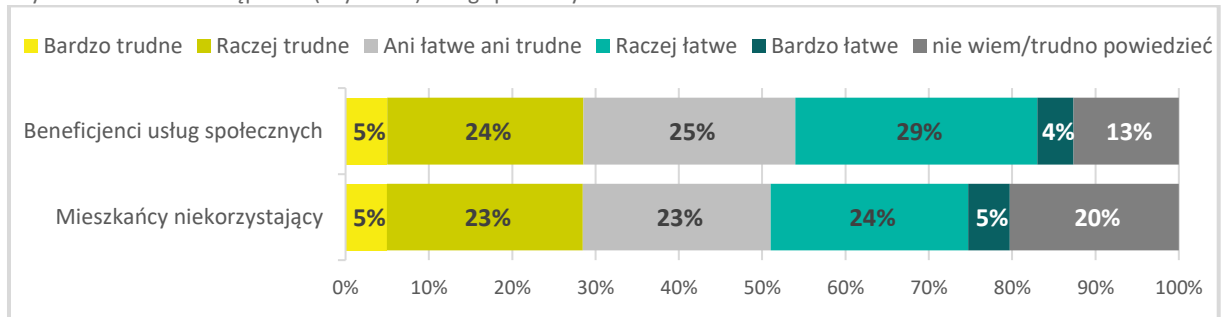
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu siedleckiego są wystarczające (38% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

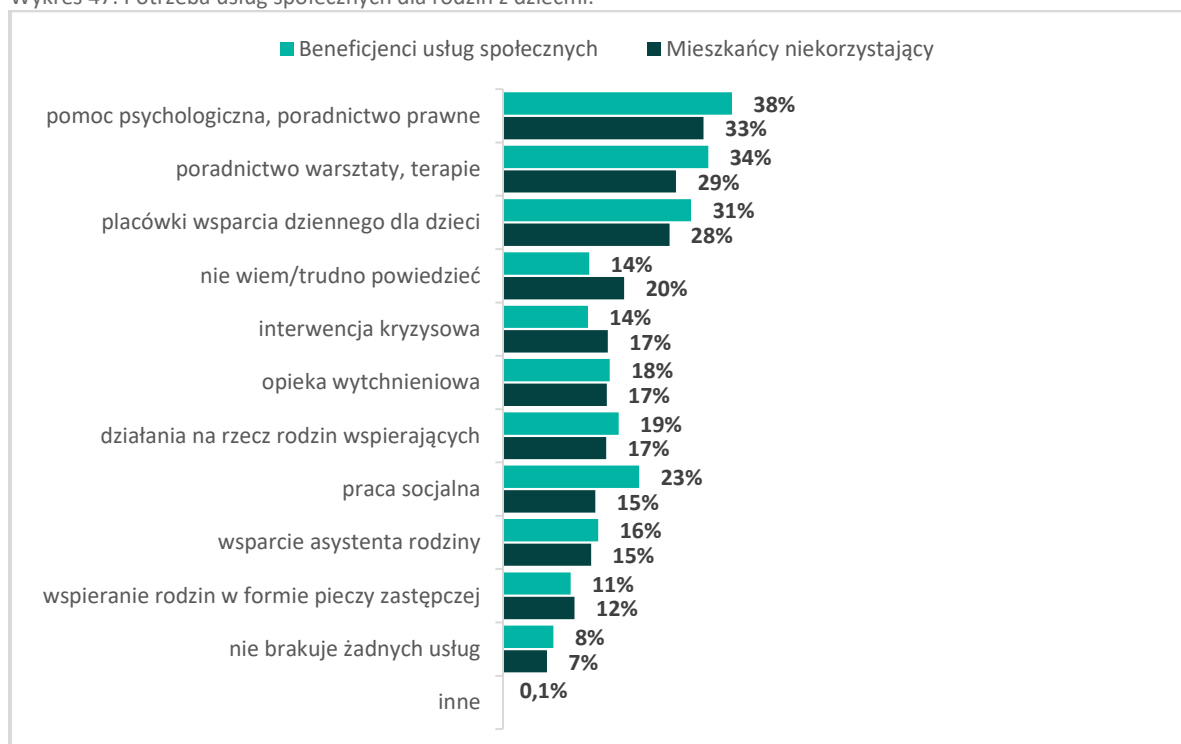
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu siedleckiego jest łatwe (33% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystający z nich)

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

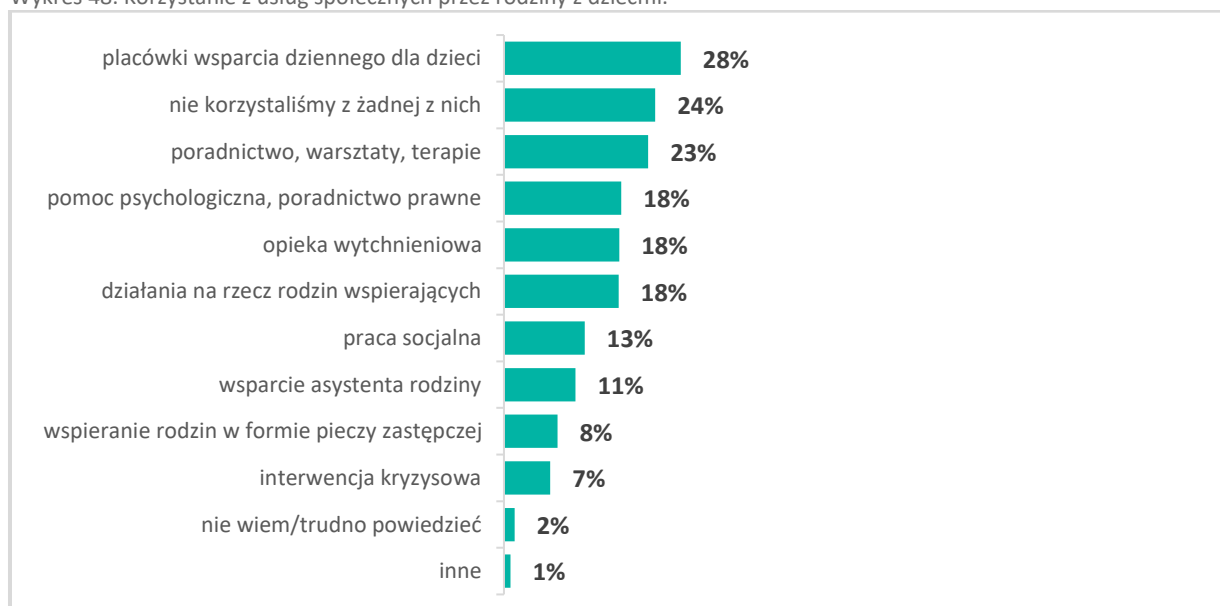

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

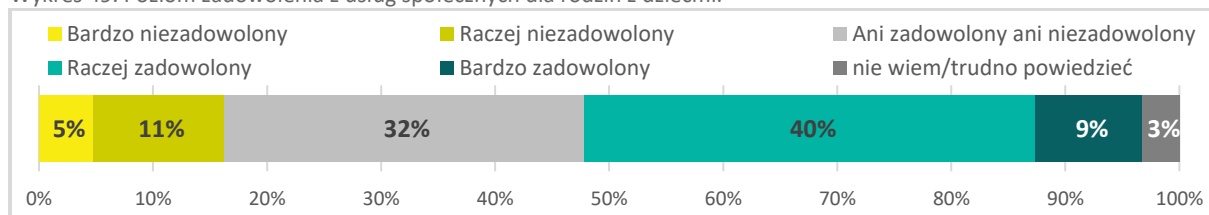

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, w ciągu ostatnich 3 lat, że rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu siedleckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- działań na rzecz rodzin wspierających.

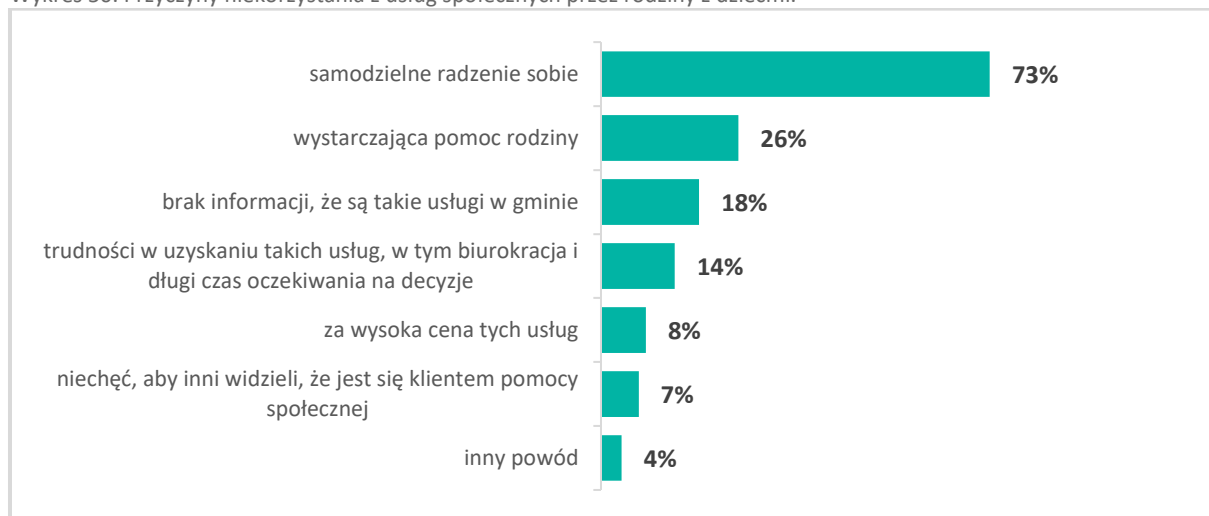
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu siedleckiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (49% zadowolonych do 16% niezadowolonych).

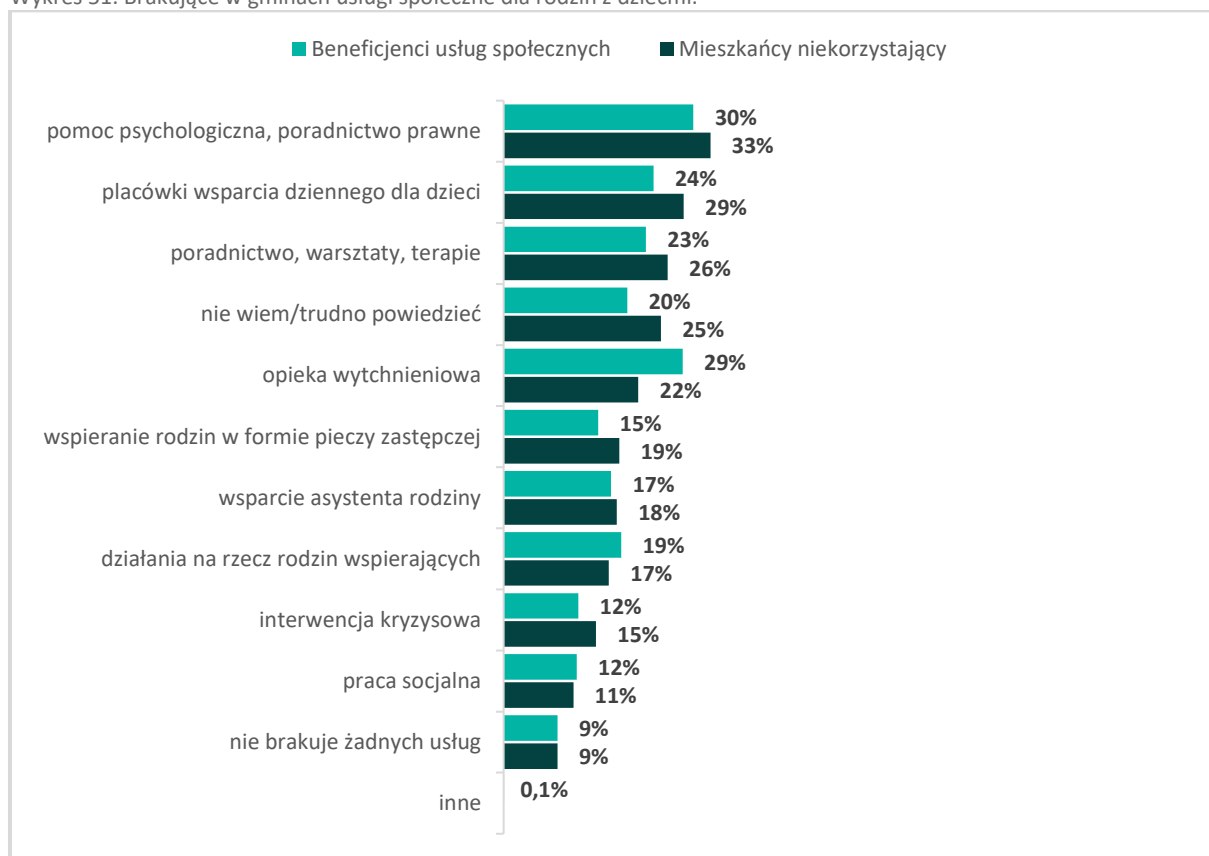
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (73% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny (26% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (18% ankietowanych).

Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

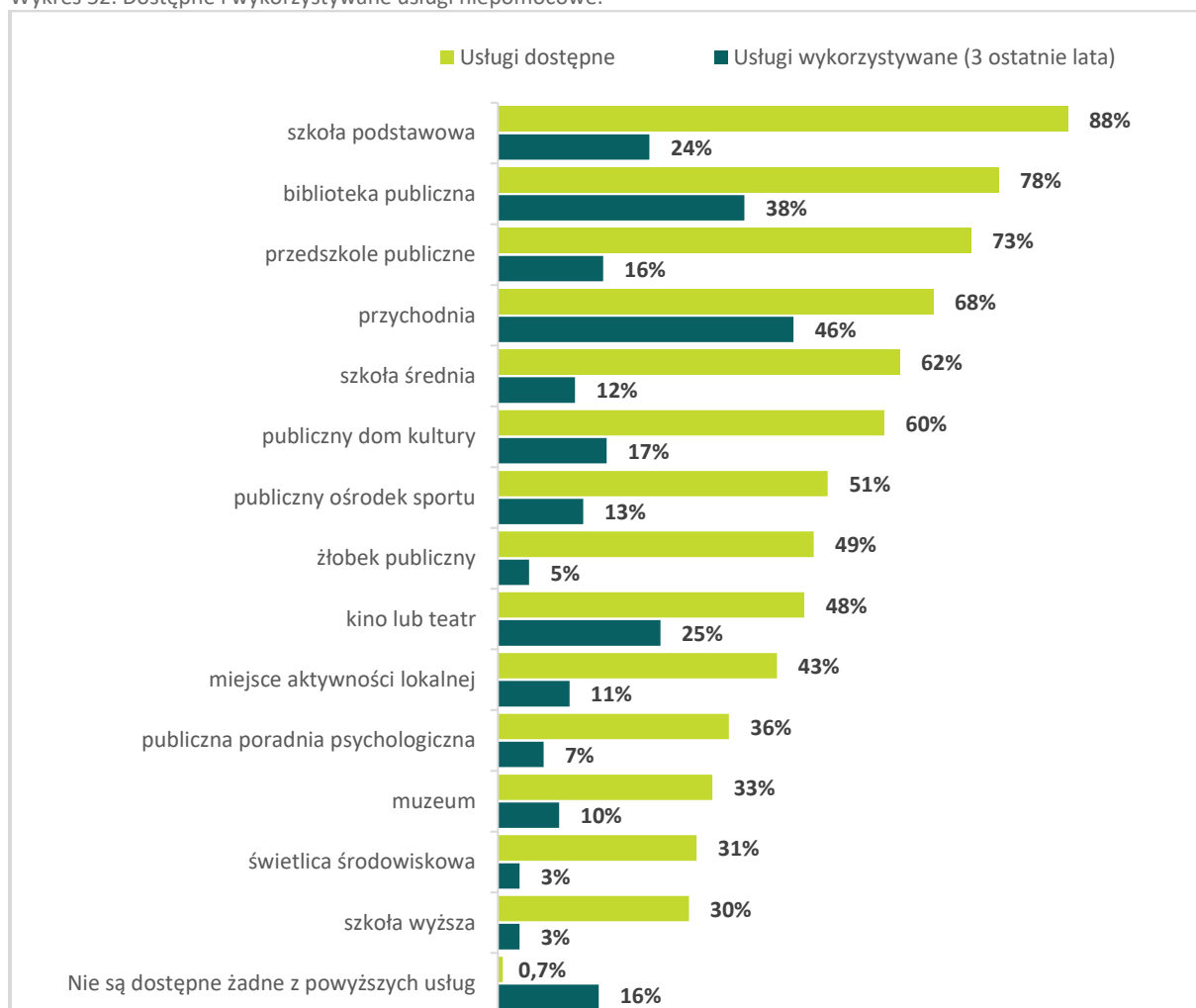
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu siedleckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w powiecie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu siedleckiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

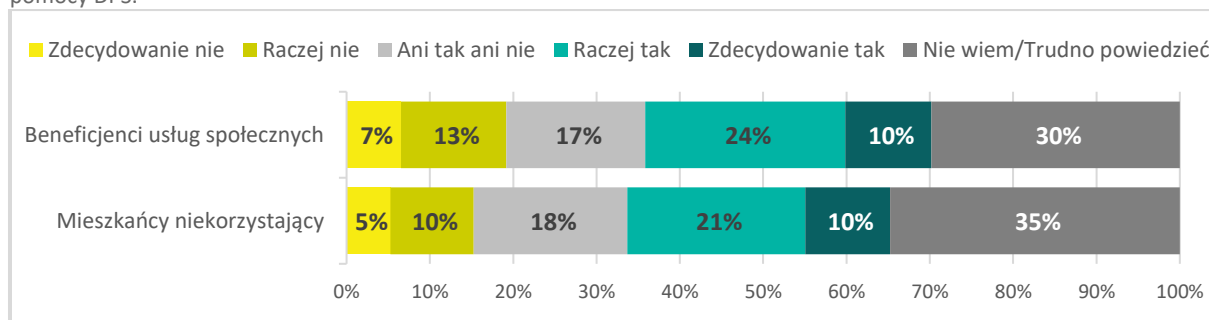
- szkoła podstawowa (88% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (78% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (73% ankietowanych)
- przychodnia (68% ankietowanych)
- szkoła średnia (62% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (60% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (51% ankietowanych)
- żłobek publiczny (49% ankietowanych)
- kino lub teatr (48% ankietowanych)
- miejsce aktywności lokalnej (43% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (46% badanych) oraz biblioteka (38% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu siedleckiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

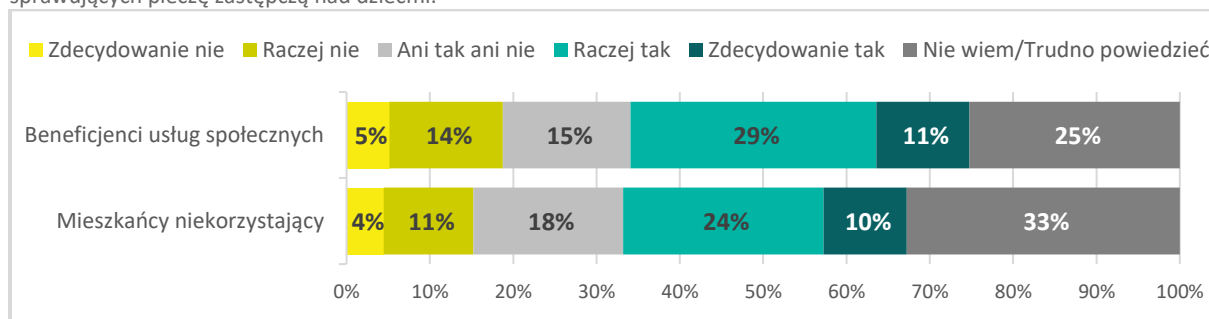
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu siedleckiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (34% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

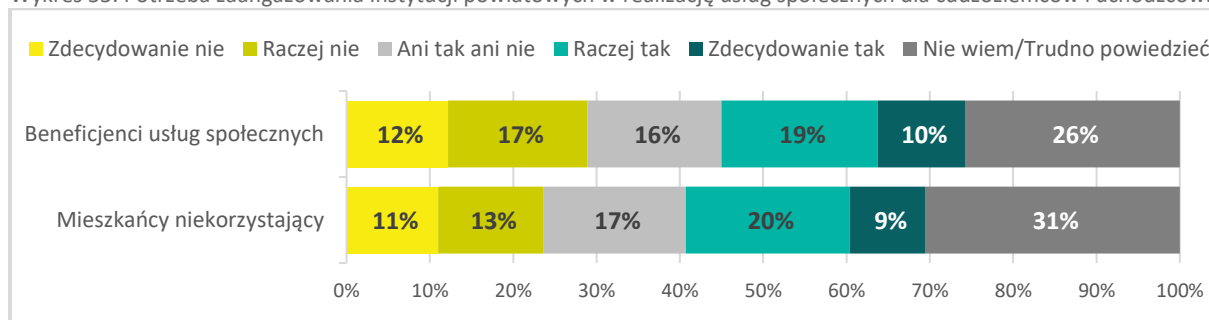
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu siedleckiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (40% beneficjentów usług społecznych, 34% niekorzystających z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu siedleckiego w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych równomiernie dzielą się w ocenie potrzeby wzmocnienia tych usług (po 29% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia i że nie wymagają wzmocnienia). Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają inne zdanie (29% badanych uważa, że wymagają one wzmocnienia, a 26% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE SIEDLECKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

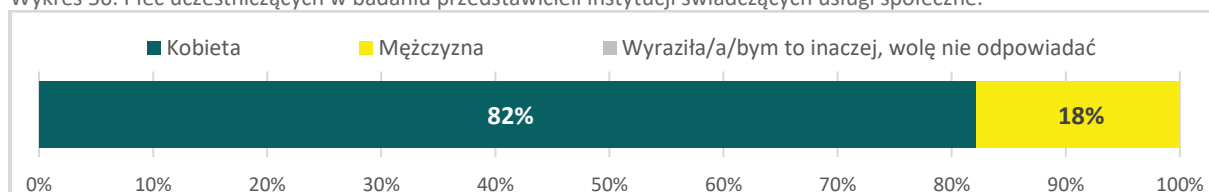
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W powiecie siedleckim przeprowadzono 28 wywiadów z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu siedleckiego.

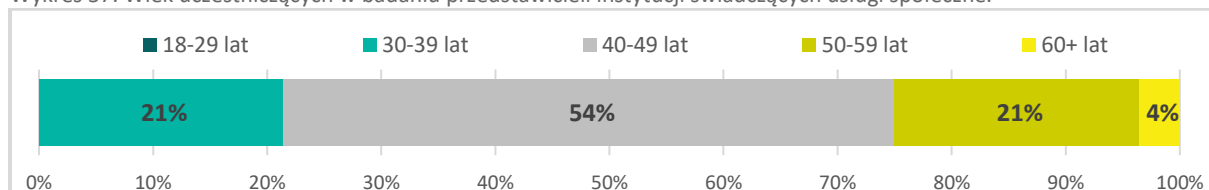
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 82% badanych).

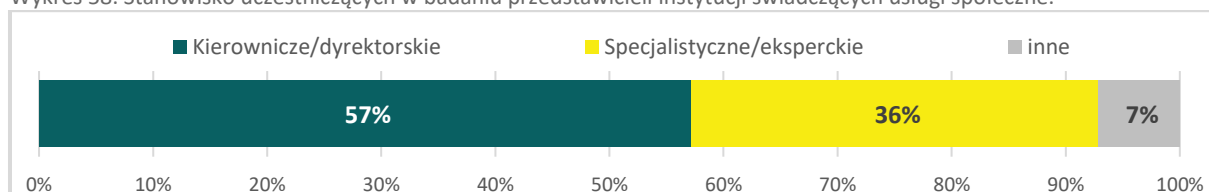
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni cztery grupy wiekowe, wśród których dominującą była grup 40-49 lat (54% badanych).

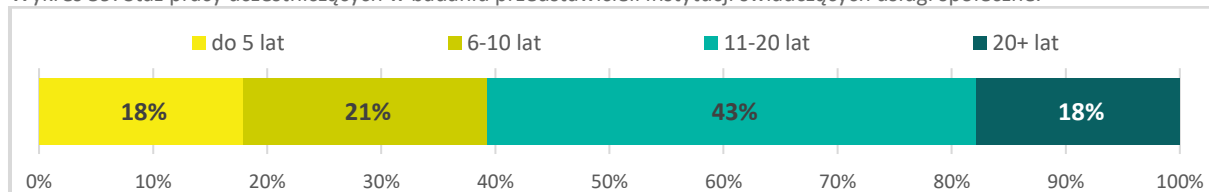
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni trzy grupy zawodowe, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (57% ankietowanych).

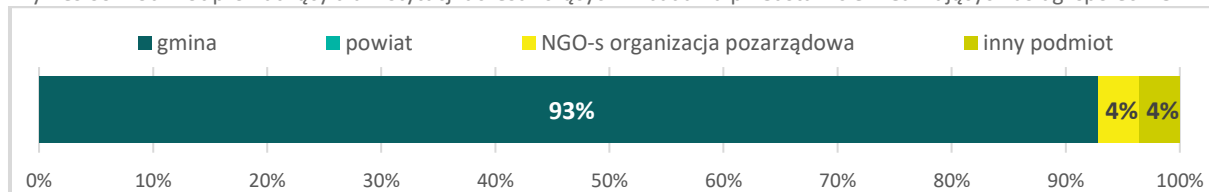
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni cztery grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w przedziale 11-20 lat (43% ankietowanych).

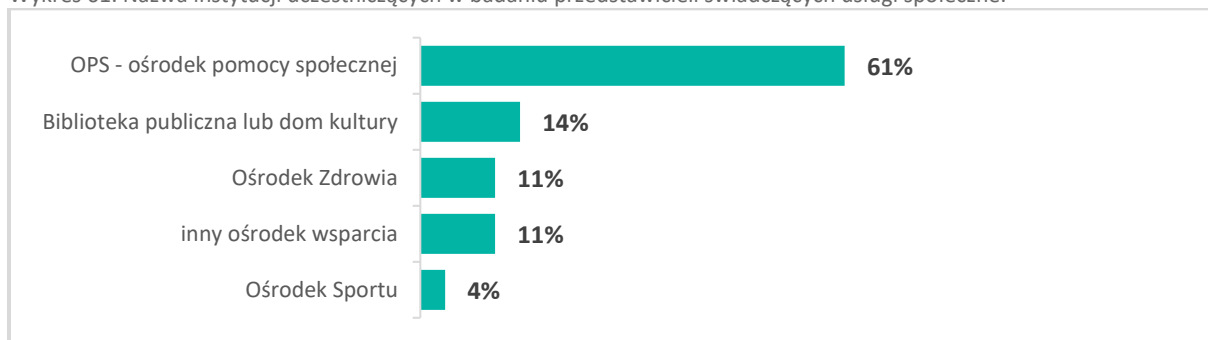
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane trzy podmioty, wśród których dominującym była gmina (93% ankietowanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

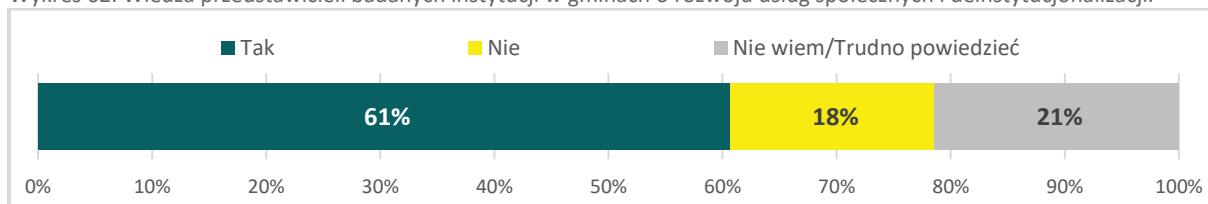
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych pięć podmiotów, wśród których dominującym był ośrodek pomocy społecznej (61% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

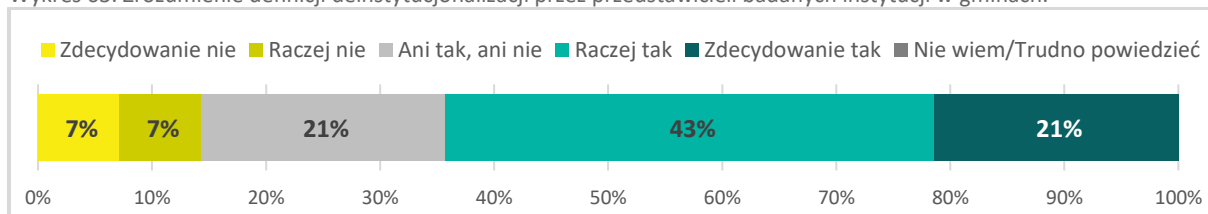
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość przedstawicieli (61%) badanych instytucji w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

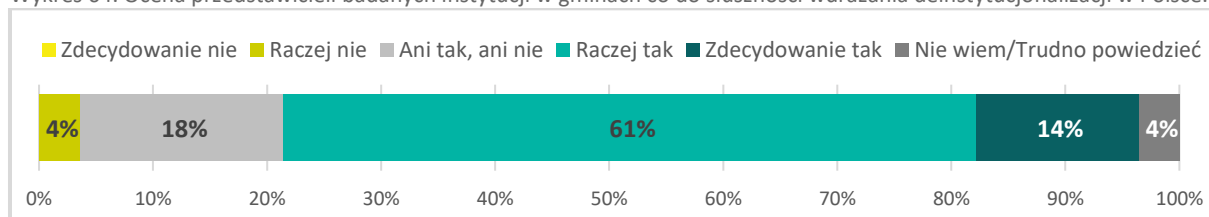
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (64% ankietowanych) respondentów.

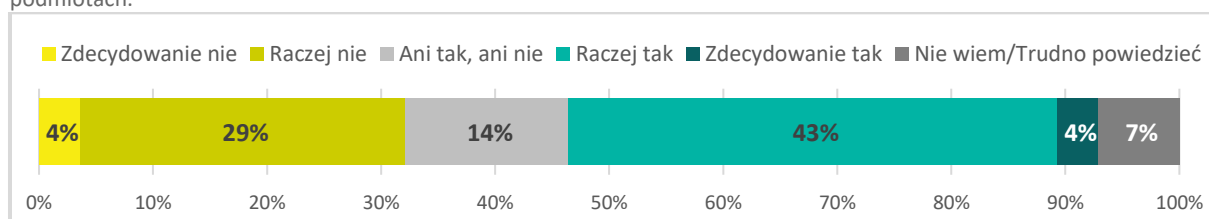
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (75% ankietowanych) podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

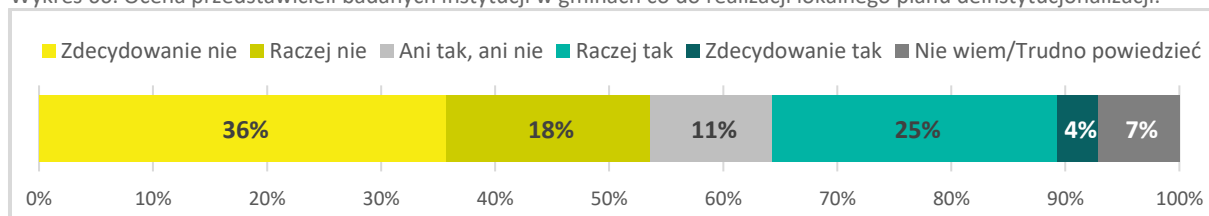
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w większości (47% ankietowanych) przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

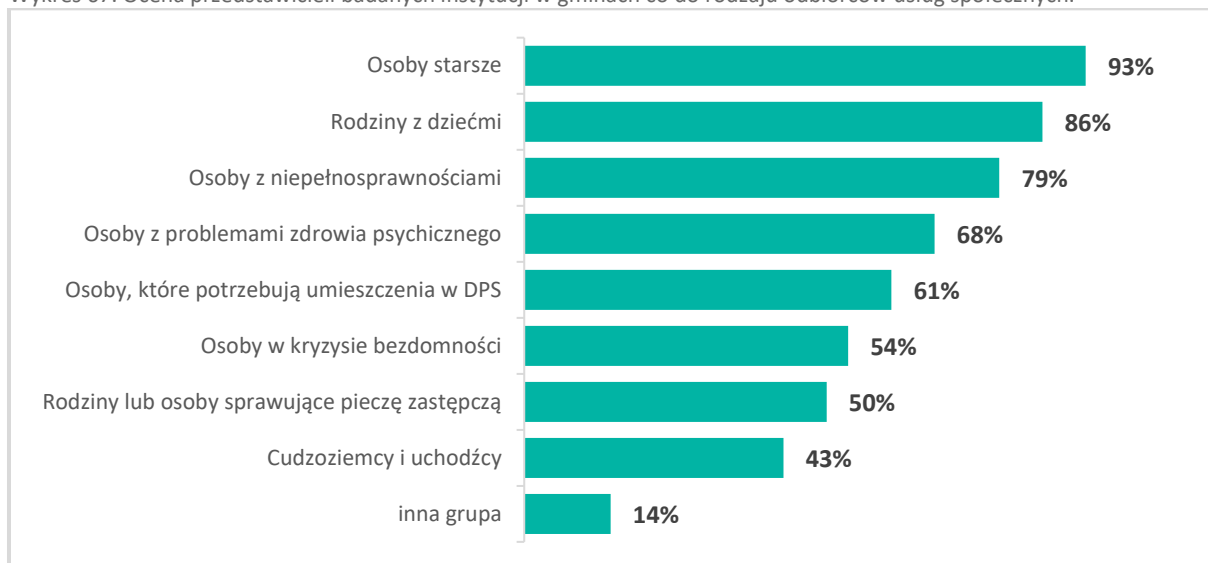
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 29% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

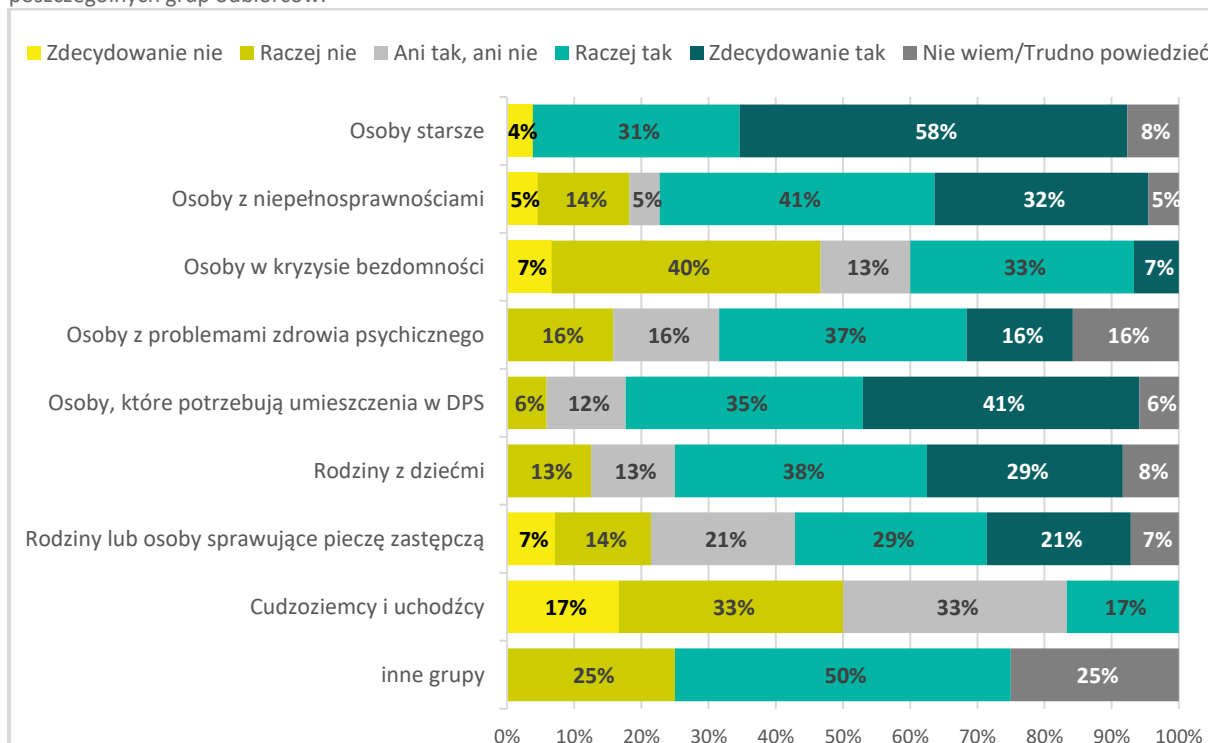
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osób starszych, rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz osób, które potrzebują umieszczenia w DPS.

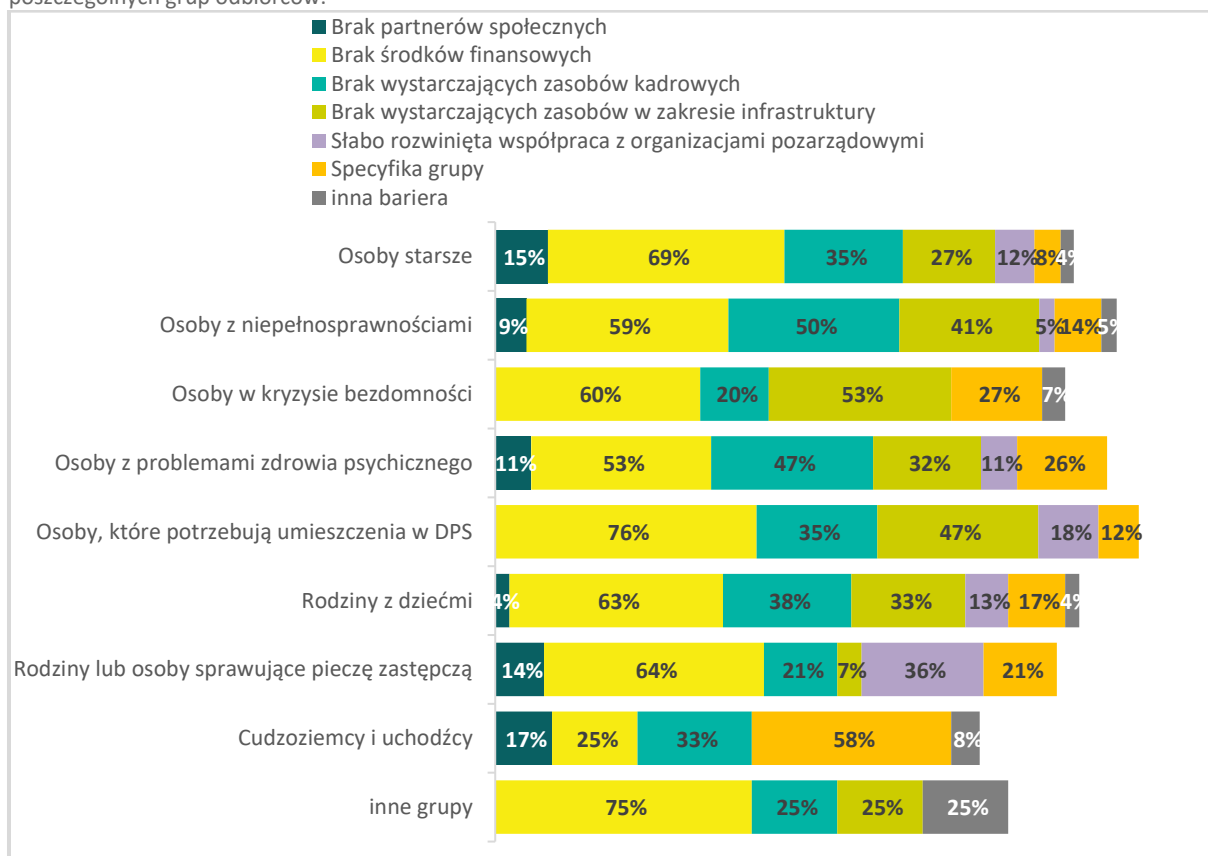
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób starszych, osób, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osób z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

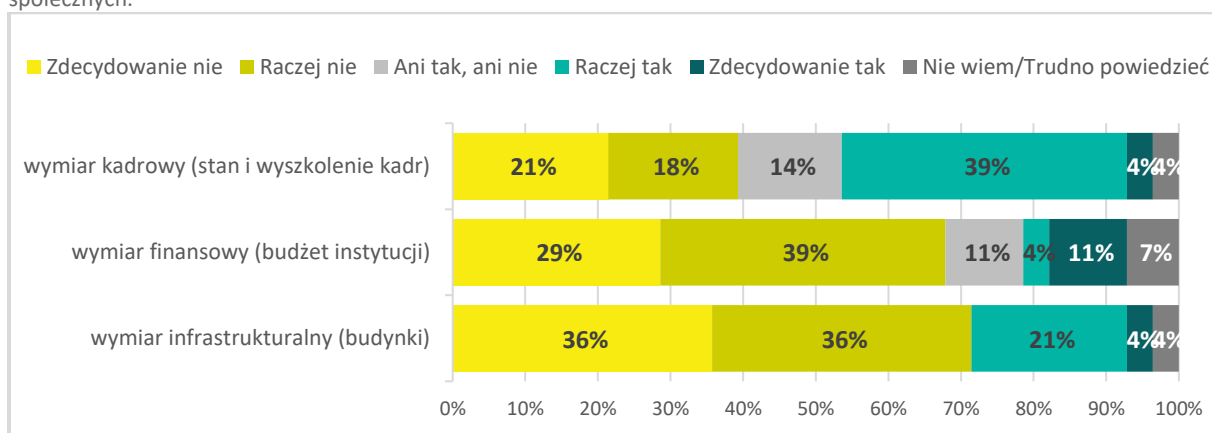
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie siedleckim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

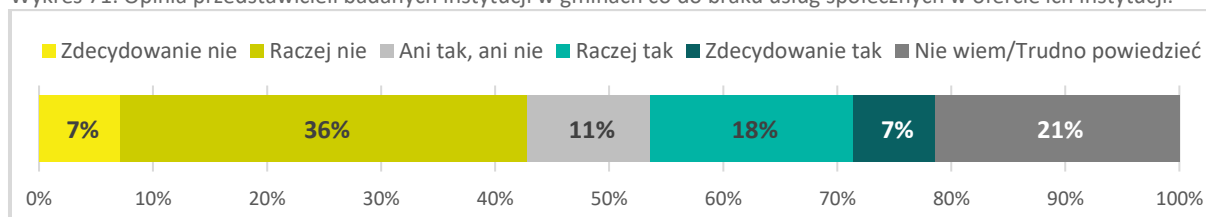
Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 43% gotowe do 39% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 15% gotowe do 68% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 25% gotowe do 72% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

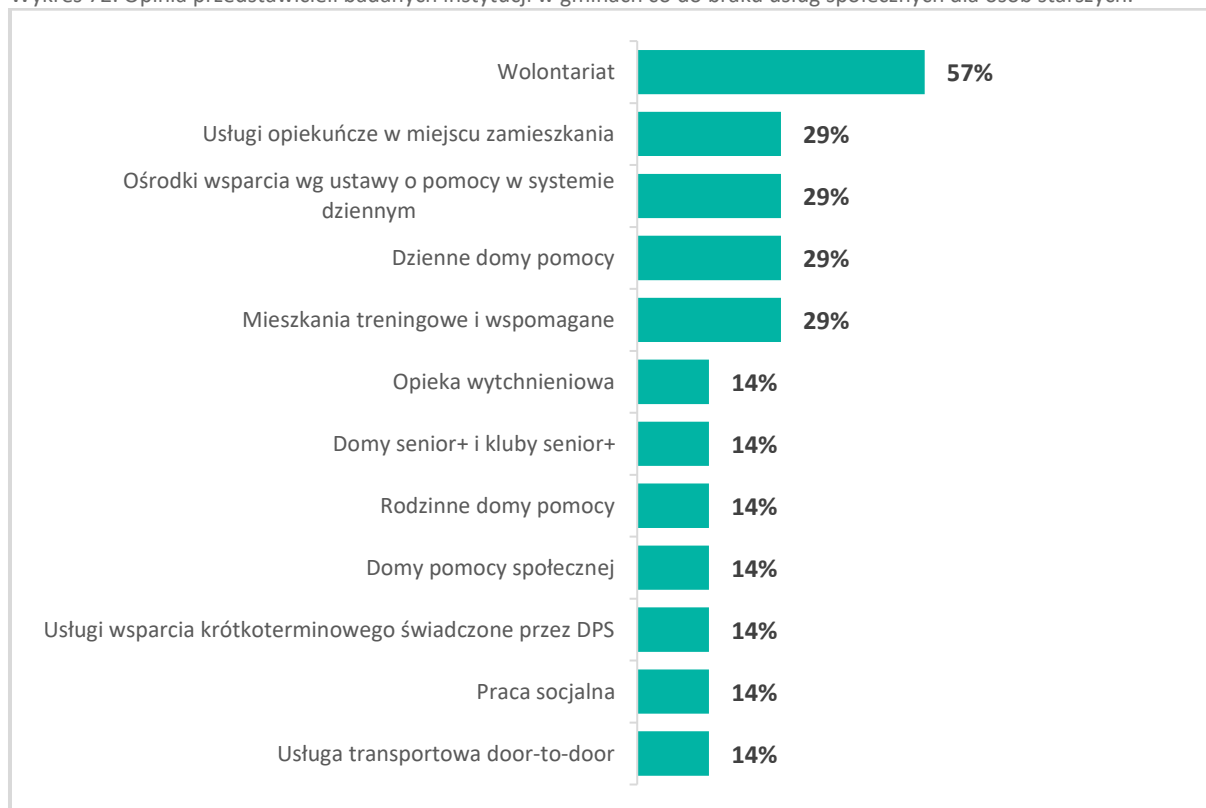
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem jednej czwartej (25% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.

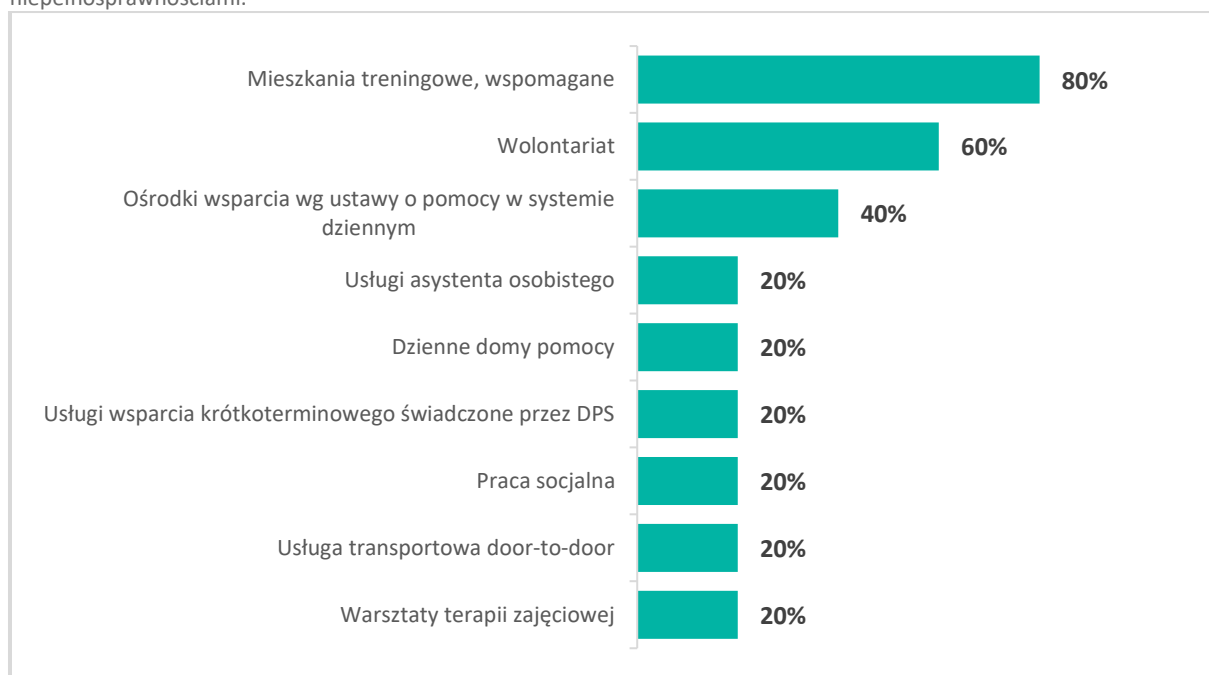

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: wolontariatu, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

organizowanych przez gminy, ośrodków wsparcia wg ustawy o pomocy społecznej, dziennych domów pomocy oraz mieszkań treningowych i wspomaganych.

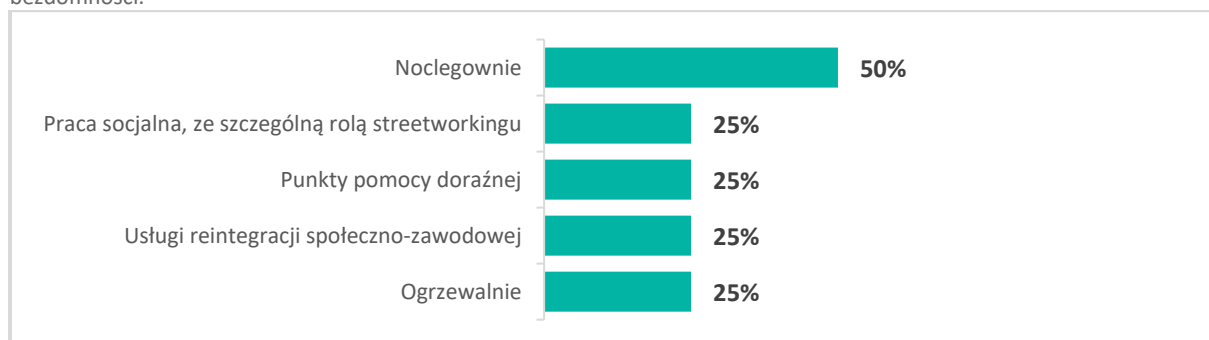
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych, wolontariatu oraz ośrodków wsparcia wg ustawy o pomocy społecznej.

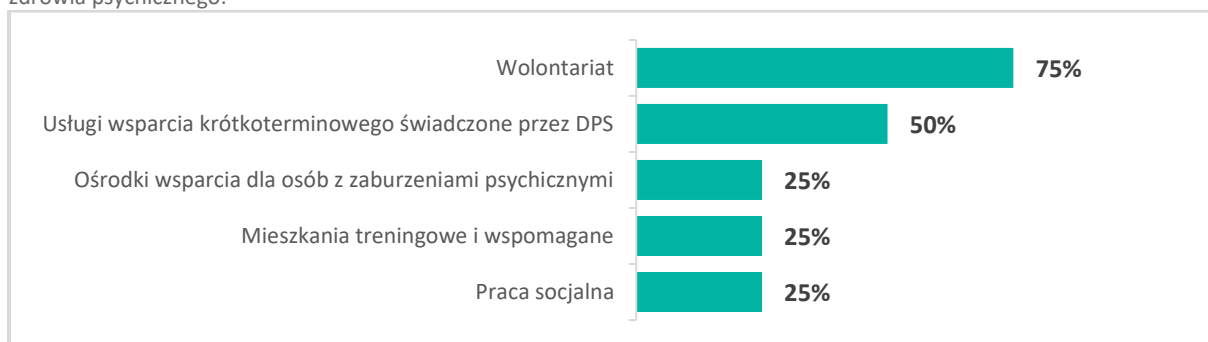
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje przede wszystkim usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci noclegowni.

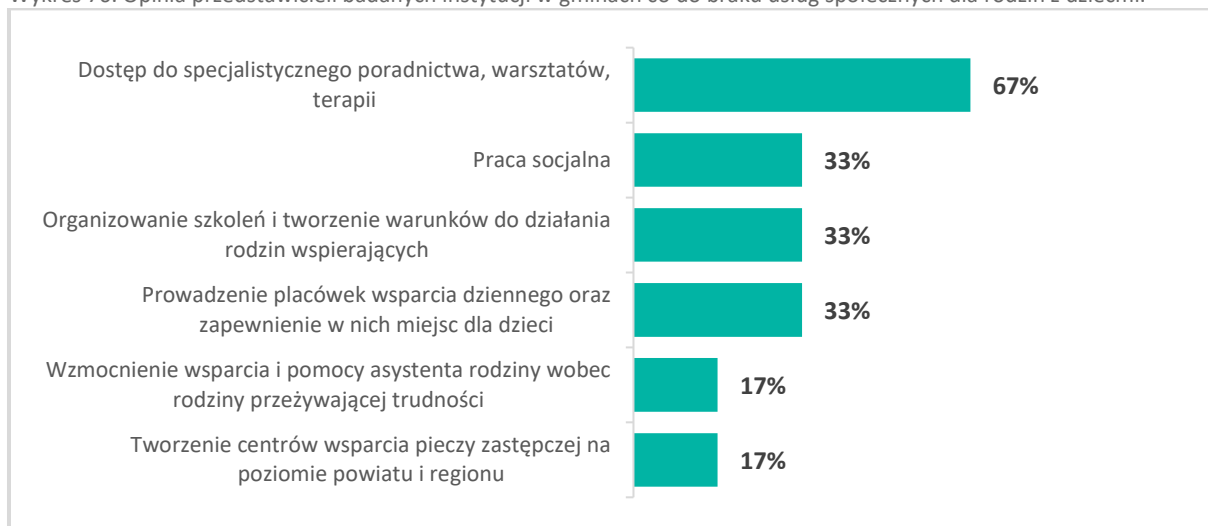
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci wolontariatu oraz usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

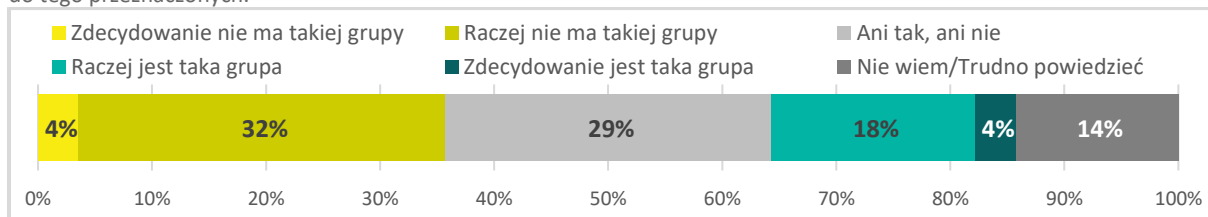
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii i innych działań wzmacniających rodzinę i podnoszących kompetencje rodzicielskie, pracy socjalnej, organizowania szkoleń i tworzenia warunków do działania rodzin wspierających (zawieranie umów) oraz prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

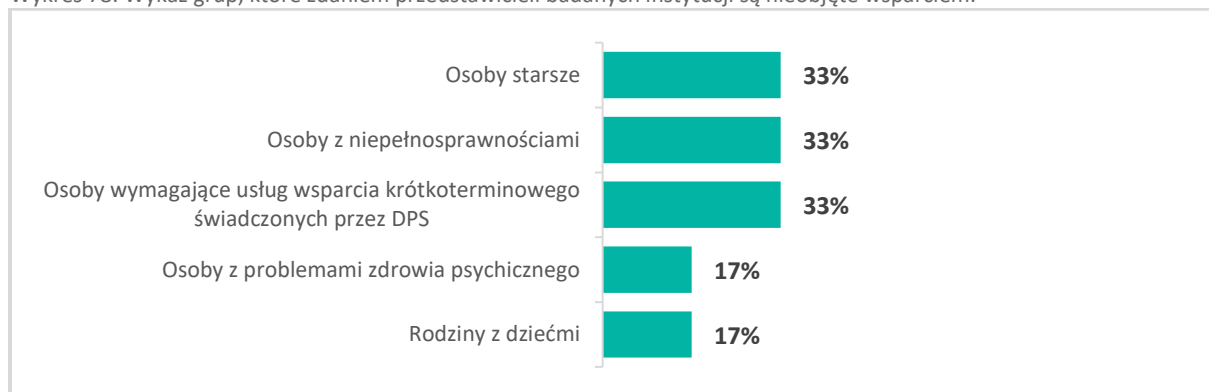
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (36%) wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.

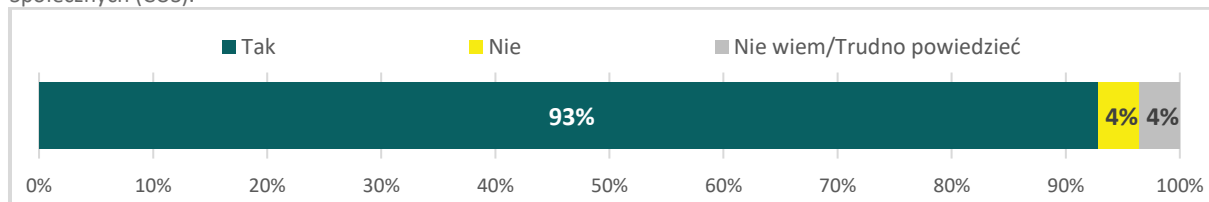
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gmin powiatu to głównie: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby wymagające usług wsparcia krótkoterminowego.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu siedleckiego.

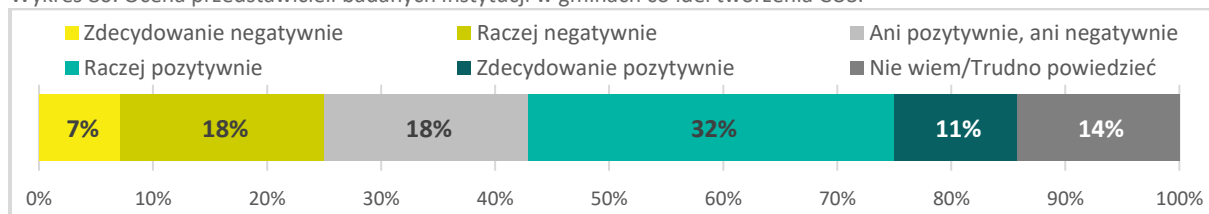
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (93%) w powiecie siedleckim słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.

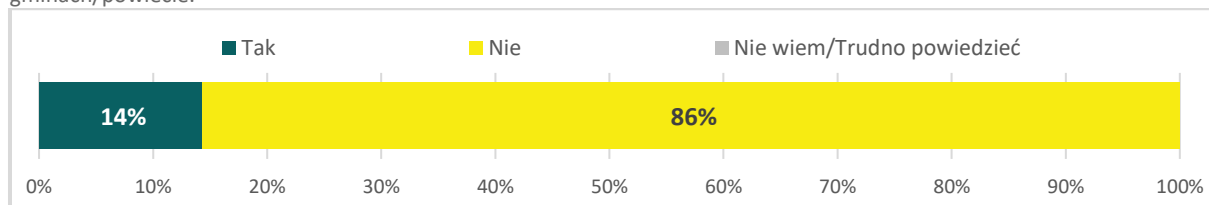

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie

określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (43% respondentów) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

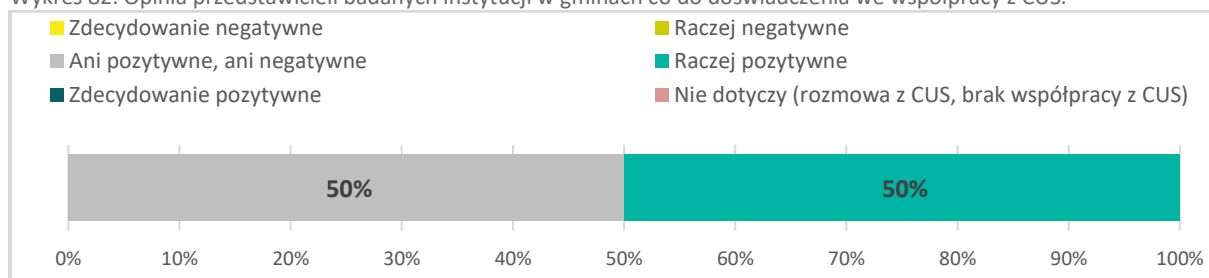
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (86% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do doświadczenia we współpracy z CUS.

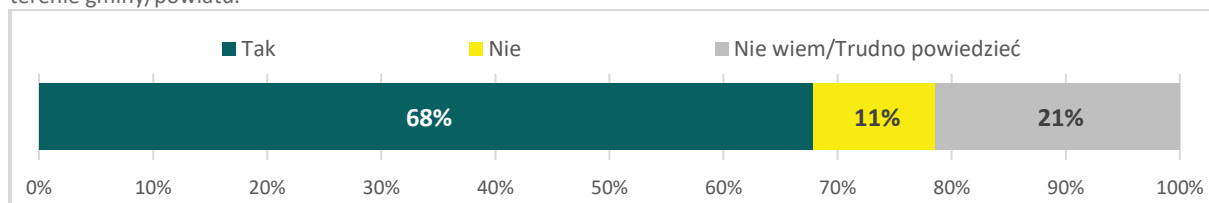
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w powiecie ocenili doświadczenia we współpracy z CUS pozytywnie (50% ankietowanych).

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu siedleckiego.

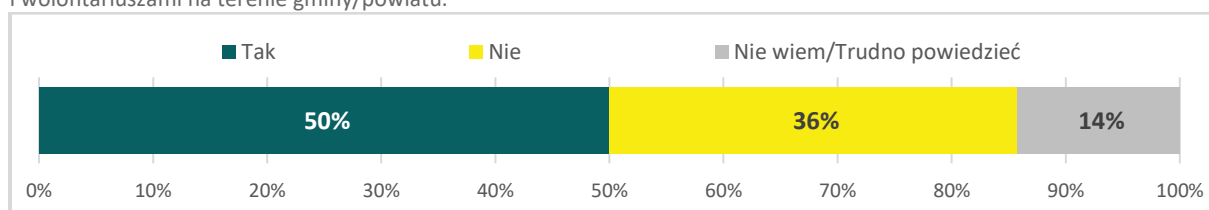
Wykres 83. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (68% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

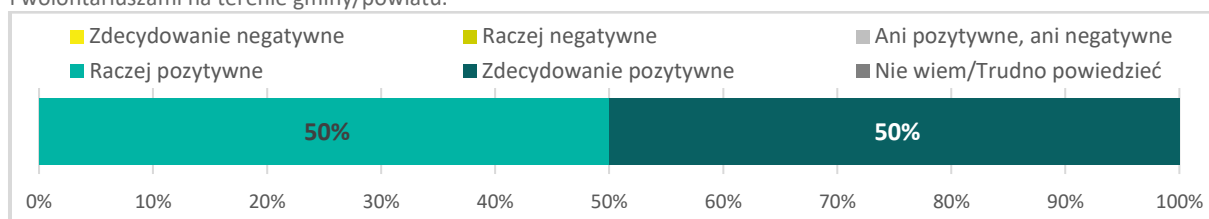
Wykres 84. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa (50% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

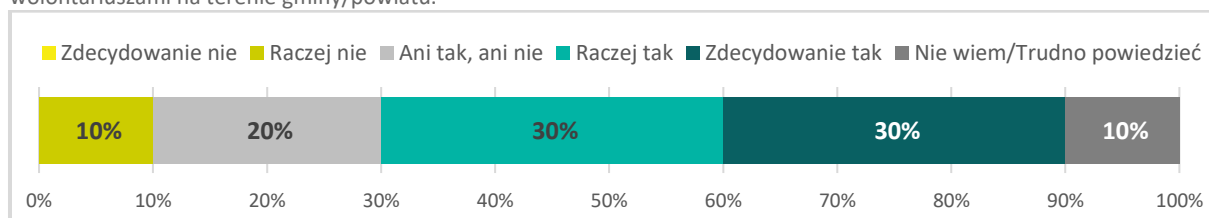
Wykres 85. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (100% ankietowanych).

Wykres 86. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi w większości byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (60% respondentów).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie siedleckim w 2023 r.....	18
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie siedleckim w 2023 r.	19
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie siedleckim w 2023 r.	19
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu siedleckiego	20
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu siedleckiego	22
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu siedleckiego według rodzaju prowadzonej działalności	23
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu siedleckiego	23
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku	26
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	26
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie siedleckim w 2023 roku	26
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie siedleckim 2023 roku	28
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć	28
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie siedleckim w 2023 r.	32

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	35
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	35
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	35
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	35
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	36
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	36
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	36
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy.....	37
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	37
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	37
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	38
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	38
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	39
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	39
Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.	40
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	40
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy.	41
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	41
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	41
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	42
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	43
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	43
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	44
Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	44
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	45
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy.	45
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	46
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	46
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	46
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	47
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	47
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	47
Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	48
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	48

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy.....	49
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.	49
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	49
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach. ...	50
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	50
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	51
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	51
Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	52
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	52
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.....	53
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	53
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	53
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	54
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	54
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	55
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	55
Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.	56
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.	57
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	58
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	58
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	59
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	60
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	61
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	61
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	61
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	61
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	62
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	62
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.	62
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	63

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	63
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	63
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	64
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	64
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	65
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	65
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	66
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	66
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	67
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	67
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.	68
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	68
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	68
Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.	69
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	69
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.....	69
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie.....	70
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do doświadczenia we współpracy z CUS.....	70
Wykres 83. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	70
Wykres 84. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	71
Wykres 85. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	71
Wykres 86. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	71